

SİYER

KONULAR

- Peygamberimiz'in Çocukluk ve Gençlik Dönemi
- Hz. Muhammed'in Ticaret ve Evlilik Dönemi
- İlk Vahiy ve Peygamberlik Dönemi
- İsrâ ve Miraç
- Miraç Gecesi'nde Müslümanlara Yönelik Emirler
- Akabe Biatları
- Medine'ye Hicret ve Hicretin Tarih-teki Yeri
- Hicretin 1. Yılı Olayları
- Hicretin 2. Yılı Olayları
- Hicretin 3. Yılı Olayları
- Hicretin 4. Yılı Olayları
- Hicretin 5. Yılı Olayları
- Hicretin 6. Yılı Olayları
- Hicretin 7. Yılı Olayları
- Hicretin 8. Yılı Olayları
- Hicretin 9. Yılı Olayları
- Hicretin 10. Yılı Olayları
- Hicretin 11. Yılı Olayları

Siyer İlmi: Peygamberimiz (s.a.v.)'in doğumundan ölümüne kadar geçen hayatını araştıran ve inceleyen ilme "Siyer İlmi" denir.

• Peygamberimiz'in Çocukluk ve Gençlik Dönemi

Hiz. Muhammed (s.a.v.), günümüz Suudi Arabistan'ın Mekke şehrinde, miladi 571 yılında, Rebûlevvel ayının 12. pazartesi gecesi sabaha karşı doğmuştur.

Hiz. Muhammed'in babası Abdulmuttaliboğlu "Abdullah", annesi Vehb'in kızı "Âmine"dir. Soyu Hiz. İsmâil'in torunlarından Adnan'a kadar uzanır. Hiz. İsmâil (a.s.), Hiz. İbrâhim'in (a.s.) büyük oğludur. Hiz. Peygamber'in babası Abdullah, Haşimoğullarından olup, annesi Âmine, Zühreoğulları'ndandır. Her ikisi de Mekkeli ve Kureyş kabilesindedir.

Peygamberimiz'in babası Abdullah, oğlunun doğumundan iki ay önce Şam tarafından ticaretten dönerken Medine'de 25 yaşında vefat etti. Peygamberimiz doğmadan önce babadan yetim kaldı. Peygamberimiz doğduğu zaman Mekke, şehir devleti şeklinde idare ediliyordu. Abdulmuttalib doğumdan yedi gün sonra torununa "Muhammed" adını koydu. Annesi ise "Ahmed" dedi. Eski Arap adeti

üzerine Peygamberimiz sütannesi Halîme'ye verildi. 5 yaşına kadar Halîme'nin yanında yaşadı. 5 yaşında öz annesi Âmine'ye verildi. 6 yaşına kadar öz annesinin yanında kaldı. 6 yaşında annesi de vefat edince hem öksüz, hem yetim kaldı. Âmine'nin ölümünden sonra 8 yaşına kadar dedesi Abdulmuttalib'in, o da vefat edince amcası Ebû Tâlib'in yanında kaldı.

Peygamberimiz'in hayatının 8 yaşından 25 yaşına kadar olan dönemine "gençlik devresi" denilir. Bu devrede Resûlullah (s.a.v.) amcası Ebû Tâlib'in yanında, onun himayesi altında bulunmuştur. O dönemlerde Mekke'ye hâkim olan Kureyş kabilesi ticaretle uğraşırđı. Mekke'den senede iki defa büyük kervan kalkardı. Kışın Yemen'e, yazın Şam'a seyahat ederlerdi. Ebû Tâlib de Mekkeliler gibi kervan ticareti yapıyordu. Yeğeni Muhammed'i çok seviyor, yanından hiç ayırmıyordu. Suriye'ye yapacağı seyahatte onu da beraberinde götürmeye karar verdi. O zaman Peygamberimiz 12 yaşında idi. Bu seyahatinde kafilenin yolu Busra kasabasına uğradı. Busra'da "**Bahîrâ**" adında Hristiyan bir papaz vardı. Kafile içinde 12 yaşındaki çocuğu görünce simasından ve devamlı olarak onu gölgeleyen bulutun üzerinde dolaşmasından onun istikbalini sezdi. Kitaplarda okuduğu gibi sırtındaki nübüvvet mührünü gördü. Ebû Tâlib'e: "Bu çocuk son peygamber olacaktır. Şam Yahudileri içinde onun alamet ve vasıflarını bilenler vardır. Tanırlarsa ihanet ve kötülüklerinden korkular. Bu çocuğu Şam'a götürmeyiniz!" dedi. Bu sözler üzerine Ebû Tâlib, Şam'a gitmekten vazgeçti. Alışverişini burada bitirip hemen geri döndü.

• Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Ticaret ve Evlilik Dönemi

Bütün Mekkeliler gibi Hz. Muhammed (s.a.v.) de amcasıyla birlikte ticaret yapıyordu. Gerek çocukluğunda, gerekse ticaret hayatında dürüstlüğü ile tanınmıştı. Sözünde durmadığı, yalan söylediğı, başkalarına zarar verecek bir davranışta bulunduğu, bir kimseyi incittiğı asla görülmemiş, dürüstlüğü dillere destan olmuştu. Bu yüzden Mekkeliler ona "**el-Emîn**" (her konuda güvenilir kişi) diyorlardı. Onun bu yüksek ahlakını öğrenen Kureyş'in zengin kadınlarından Hatice, kendisine sermaye vererek ticaret ortaklığı teklif etti. Böylece Peygamber (s.a.v.) ile Hatice arasında ticaret ortaklığı başladı. Hz. Hatice (r.a.) bir ticaret kafilesi başında Hz. Muhammed (s.a.v.)'i Şam'a gönderdi. Kölesi Meysere'yi de hizmetine verdi. Fakat Hz. Muhammed (s.a.v.) Şam'a kadar gitmedi. Üç ay sonra Hz. Muhammed (s.a.v.) beklenilenin çok üzerinde kazanç elde ederek döndü. Hz. Hatice (r.anha), bu büyük insanın emniyet, dürüstlük ve gayretine hayran kaldı ve araçlar vasıtasıyla ona evlilik teklifinde bulundu.

Hız. Muhammed (s.a.v.) Hız. Hatice (r.anha) ile evlendiği zaman 25, Hız. Hatice (r.anha) ise 40 yaşında idi. Nikâh, Hız. Hatice'nin amcaoğlu Varaka oğlu Nevfel tarafından Hız. Hatice'nin evinde kıyıldı. Peygamberimiz Hız. Hatice (r.anha) ile 25 yıl evli kaldı. Bunun 15 senesi peygamberlikten önce, 10 senesi peygamberlik döneminde geçti. Peygamberimizin Hız. Hatice'den ikisi erkek (Kasım ve Abdullah), dördü kız olmak üzere (Zeynep, Rukiye, Ümmü Gülsüm, Fâtıma) altı çocuğu oldu.

Resûlullah (s.a.v.)'in davasında ona en büyük maddi ve manevi desteği Hız. Hatice (r.anha) vermiştir. Hız. Hatice'nin bu üstün özellikleri İslami davette kadının rolünü göstermesi bakımından önemlidir.

• Kâbe'nin Tamiri ve Peygamberimizin Hakemliği

Hız. İbrâhim (a.s.) ve Hız. İsmâil (a.s.) tarafından yapılmış olan Kâbe, geöen uzun asırlar içerisinde yağmur ve sel suları ile harap olmuş, tamir edilmesi gerekmişti. Kureyşliler, Kâbe binasını yıkarak yeniden yapmaya karar verdiler. Hız. İbrâhim (a.s.)'ın yaptığı temele kadar yıkarak yeniden duvarları örmeğe başladılar. Ancak Hacerülesved'i yerine koyma sırası gelince anlaşamadılar. Kureyş'in bütün kolları bu Őerefin kendilerine ait olmasını istiyordu. Anlaşmazlık dört gün sürdü. Kan dökülmek üzereydi. İçlerinden biri, Harem kapısından ilk gelecek kişinin hakem yapılarak onun vereceği karara uyulmasını teklif etti. Bu teklif kabul edildi. Az sonra kapıdan Hız. Muhammed (s.a.v.) girmişti. Buna o kadar sevindiler ki, önceden el-Emîn dedikleri Hız. Muhammed geliyordu. "El-Emîn geliyor!... el-Emîn geliyor!... Onun hakemliğine razıyız!" diye bağrıştılar.

Hız. Muhammed (s.a.v.), üzerine Hacerülesved'i koyduğu yaygın uçlarını Kureyş'in ileri gelenlerine tutturdu. Hep beraber konulacağı yere kadar taşıdılar. Hız. Peygamber (s.a.v.) de taşı alıp yerine yerleştirdi. Anlaşmazlığın bu Şekilde çözümlenmesi herkesi memnun etti. Böylece büyük bir felaket önlenmiş oldu. Bu olay Resûlullah'ın zeka ve dirayetini gösteriyordu. Bu esnada Peygamberimiz 35 yaşında idi.

• İlk Vahiy ve Peygamberlik Dönemi

Hiz. Muhammed (s.a.v.) ramazan ayı olunca Hira dağına çekilir, orada günlerce kalır, tefekkür ederdi. Yine bir ramazan ayında düşünceye dalmıştı. O zaman yaşı 40'tı. Ramazanın 27. gecesi idi. Arkasından bir ses kendisini adıyla çağırıyordu. Hiz. Muhammed (s.a.v.) başını kaldırdı. Her tarafı bir nur kaplamıştı. O anda bayılmıştı. Kendine gelince Cebrâil (a.s.):

- "Oku! Yâ Muhammed!" dedi. Bu cümle üç kere tekrar edildi.

- Her defasında, "Ben okuma bilmem!" diyen Hiz. Muhammed (s.a.v.), üçüncüsünde;

- "Ne okuyayım?" dedi.

Meleğin rehberliğinde Hiz. Muhammed (s.a.v.), Alak suresinin ilk beş ayetini okudu. Hira mağarasından heyecanla dışarı çıkan Peygamberimiz (s.a.v.), olayın etkisiyle, korku içinde Hiz. Hatice'nin yanına döndü. "Beni örtünüz!" dedi. Heyecanlıydı. Sakinleşince, olanları hanımına anlattı.

Hiz. Hatice (r.anha), Hiz. Muhammed (s.a.v.)'i alıp kuzeni Varaka'nın yanına gitti. Varaka, hanıflerdendi. Hiz. Peygamberi dinledikten sonra;

- "Müjde yâ Muhammed! Sen İsa'nın haber verdiği son peygambersin." dedi.

Bir müddet ayetlerin gelmesi durdu. Bu süre üç yıl sürdü. Müddessir suresinin ilk ayetleriyle birlikte tekrar vahiy gelmeye başladı ve artık vahyin arkası kesilmedi. Kur'an-ı Kerim ayetleri, arka arkaya geldi. Kur'an-ı Kerim'in indirilişi 23 sene sürdü.

İlk İnen Ayetler

اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝۱ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝۲
اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝۳ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝۴ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝۵

"Oku! Her şeyi yaratan Rabbinin adıyla oku. Ki O, insanı alakadan (bir kan pıhtısından) yarattı. Oku! Ki, senin Rabbin, kalemle yazı yazmayı ve insana bilmediğini öğreten bol kerem ve ihsan sahibidir." (Alak suresi, 1-5. ayetler)

İslam'a Davet

Peygamberimiz (s.a.v.) ilk üç yıl halkı gizlice İslam'a davet etti. Yalnızca çok güvendiği kimselere İslam'ı açıkladı. Başta Hz. Ebû Bekir (r.a.) olmak üzere hak dini kabul etmiş olanlar da el altından güvendikleri arkadaşlarını teşvik ediyorlardı. Bu üç yıl içinde Müslümanların sayısı ancak 30'a çıkabildi. Bunlar ibadetlerini evlerinde gizlice yapıyorlardı. Peygamberliğin dördüncü yılında inen: **“Sana emrolunan şeyi açıkça ortaya koy, müşriklere aldırma!”** (Hicr suresi, 94. ayet) anlamındaki âyet-i celîle ile İslam'ı açıktan tebliğ etmesi emrolundu. Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.) halkı açıktan İslam'a davete başladı.

- Resûlullah (s.a.v.)'in İslam davetini başlangıçta gizli, belli bir güç ve kudrete ulaşıldıktan sonra açıktan yapması, İslam davetçilerine tebliğin ne zamana kadar, nasıl yapılması gerektiğini göstermesi bakımından önemlidir.
- Resûlullah (s.a.v.)'in İslam davetine önce en çok güvendiği ve en yakını olan Hz. Hatice'den başlayıp, daha sonra en yakın arkadaşı ve devamlı beraber olduğu Hz. Ebû Bekir'e (r.a.)'ın terbiyesinde büyüyen Hz. Ali'ye, güvendiği azatlısı Zeyd'e yapması, tebliğde takip ettiği metodu gösterir.
- İnsanları İslam'a davet ederken sınıf farkı gözetilmez. İslam sınıf ve zümre farkını reddeder. Tebliğin, hür-köle, zengin-fakir, erkek-kadın, genç-yaşlı, renk ve ırk farkı gözetilmeksizin herkese yapılması esastır.

Müşriklerin Kötülükleri

Müşriklerin Müslümanlara karşı davranışları sırasıyla beş dönem geçirdi. Bunları alay, hakaret, işkence, ilişkileri kesme (boykot), memleketten çıkarma ve öldürme (şiddet) şeklinde sıralayabiliriz.

1. Alay dönemi: Müşrikler İslam'ı önceleri pek fazla önemsemediler. İman etmemekle beraber, putlar aleyhine söz söylemedikçe, Peygamberimiz'in davetine pek ses çıkarmadılar. Peygamberimiz ve diğer Müslümanlarla sadece alay etmekle yetindiler. Peygamberimiz'i gördükleri zaman: “İşte kendisine gökten haber geldiğini iddia eden kişi!” diyerek alay ediyorlardı.

2. Hakaret dönemi: Putlar aleyhine olan ayetler inmeye başlayınca müşriklerin tavrı da değişti. Artık Müslümanlara düşman olup hakaretlere başladılar. Bundan sonra müşriklerin düşmanlığı açık bir durum aldı.

3. İşkence dönemi: Müşrikler Peygamberimiz'in İslam davasından vazgeçmesi için Ebû Tâlib'e başvurdular. Ebû Tâlib'e Peygamberimiz (s.a.v.): "Ey amca! Onlar sağ elime güneşi, sol elime de ayı koysalar ben bu davadan yine de vazgeçmem!" diyerek, İslam'ı tebliğ'e devam edince Müslümanlara eza ve işkenceye başladılar. Müşrikler Hz. Ebû Bekir (r.a.), Hz. Osman (r.a.) gibi kuvvetli ve itibarlı bir aileye mensup olanlara pek ilişmiyorlardı. Fakat, kimsesiz, fakir Müslümanlara, özellikle köle ve cariyelere dünya tarihinde eşine rastlanmayan vahşet derecesinde işkence yapıyorlardı. Habbab, Bilâl, Suheyb, Ammâr, Yâsîr ve Sümeyye bunlardandı. Müşriklerin kötülükleri giderek dayanılmaz bir duruma gelince, Müslümanlar Mekke'de yaşayamaz hâle geldiler.

• Kureyşliler Resûlullah (s.a.v.)'in kendi ilahlarına hakaret etmemesi ve kendilerini ahmaklıkla suçlamaması şartıyla kendi üzerlerine hükümdar olma teklifinde bulundular. Ama bu teklif karşısında Resûlullah (s.a.v.): "Ey amca! Bu adamlar güneşi sağ elime, ayı sol elime koysalar ben bu işten vazgeçmem!" dedi ve reddetti. Oysa Resûlullah (s.a.v.) bu teklifi kabul edip onlar üzerine hükümdar olsaydı, onları kendi hâkimiyetine boyun eğdirdikten sonra onlara İslam'ın hükümlerini kabul ettirebilirdi. Bu onun için kısa ve kolay bir yol olurdu. Fakat Resûlullah (s.a.v.) böyle yapmadı, çünkü insanları önce kendisine kul edip, daha sonra Allah'a kul etmek, İslam akidesine zıt bir durumdu.

• İslam düşmanlarının her türlü engelleyici faaliyetleri ihlaslı bir mümini, davetini ve davasını sürdürmekten alıkoymamalıdır. Onların her çeşit mal ve makam tekliflerine sırt çevrilmelidir. Müminlerin hak yolda çektikleri sıkıntılar, vicdan ve kalplerinin dinlenmesine bir vesiledir. Allah (c.c.)'nun rızasını ve cennetini elde etmek, dünyanın bütün şöhret, makam ve malından üstündür.

• Müşriklerin her türlü kötülük ve işkencelerine rağmen, müminlerin inançlarında sebat etmeleri, imanlarında sadık ve ihlaslı olduklarının bir delilidir. İhlaslı bir mümin Cenâb-ı Hakk'ın rızasını kazanma yolunda her türlü işkencelere ve pek çok imkânlardan mahrum kalmayı göze almalıdır.

4. Boykot dönemi: Müşrikler; Müslümanlarla alay etme, hakaret, işkence ve her türlü eziyet yapmalarına rağmen İslam'ın yayılmasını engelleyemeyince, onlarla ilişkileri kesme kararı aldılar. Üç yıl Müslümanları abluka altında tuttular. Bu üç yıl içinde Müslümanlar çok sıkıntı çektiler. Yeteri kadar erzak temin edemediklerinden açlıktan ağaç yapraklarını yediler. Müslümanlar, üç yıl sonra, Mekke döneminin 10. yılında bu korkunç boykottan kurtulmuş oldular.

5. Memleketten çıkarma ve öldürme (şiddet) dönemi:

Müşriklerin eziyetleri dayanılmaz bir hâl almıştı. Müslümanlar serbestçe ibadet edemiyorlardı. Bu sebeple Resûlullah (s.a.v.), Müslümanların Habeşistan'a hicret etmelerine izin verdi. Müslümanlar Habeşistan'a iki defa hicret ettiler. İlk defa Osman bin Maz'ûn başkanlığında, 11'i erkek 4'ü kadın olmak üzere toplam 15 Müslüman, Mekke döneminin (peygamberliğin) 5. yılında, Recep ayında Mekke'den gizlice ayrılarak Kızıldeniz kıyısında birleştiler. Buradan kiraladıkları bir gemi ile Habeşistan'a geçtiler. İçlerinde Hz. Osman (r.a.), eşi Rukiye (r.a.), Zübeyr b. Avvâm (r.a.), Abdurrahman b. Avf (r.a.), Abdullah b. Mes'ûd (r.a.) gibi önemli sahâbîler de vardı.

Peygamberliğin 7. yılında, yaklaşık 90 Müslüman, Habeşistan'a ikinci defa hicret ettiler. Kafile başkanı Peygamberimiz'in yeğeni Câfer b. Ebi Tâlib idi. Müslümanların bu hicretinden endişe duyan Mekkeli müşrikler bir heyet göndererek Habeşistan necâşîsi Ashame'den hicret edenlerin geri verilmelerini istediler. O devirde Habeşistan Hristiyandı. Ehl-i kitab olan Ashame, Müslümanlarla Kureyş heyetini huzurunda karşılaştırdı. Müslümanların reisi Câfer'in dediklerini dinledikten sonra:

"Hz. Îsâ (a.s.)'ın söyledikleriyle sizin söyledikleriniz arasında şu çöp kadar bile fark yok. Sizi ve peygamberinizi tebrik ederim. Ben şahadet ederim ki, o zat hak peygamberdir. Zaten Hz. Îsâ (a.s.) onu müjdelemişti." dedi. Müslümanlar bundan sonra Habeşistan'da güven içerisinde yaşadı. Bunlardan bir kısmı hicretten sonra, bir kısmı da Hudeybiye barışından sonra Medine'ye döndü.

Hz. Hamza (r.a.) ve Hz. Hz. Ömer (r.a.)'ın Müslüman Olmaları

Hz. Hamza (r.a.), Peygamberimiz'in amcalarındandır. Peygamberimiz bir gün Safa Tepesi'nde otururken yanından geçen Ebû Cehil onunla alay etti. Ebû Cehil'in bu davranışını gören bir kadın avdan dönmekte olan Hamza'ya durumu haber verdi. Hamza henüz Müslüman olmamıştı. Yeğenine hakaret edilmesine dayanamadı. Derhâl Kureyş'in toplantı yerine gitti. "Kardeşimin oğluna hakaret eden sen misin?" diyerek yayı ile Ebû Cehil'in kafasına vurup yaraladı. Ebû Cehil, Hamza Müslüman oluverir korkusu ile ses çıkarmadı. Ebû Cehil'den Peygamberimiz'e yaptığı hakaretin öcünü alan Hamza, Resûlullah'a giderek onu teselli etmek istedi. Resûlullah (s.a.v.)'in ancak iman etmesi ile memnun olacağını söylemesi üzerine şahadet getirip Müslüman oldu.

Hz. Hamza (r.a.)'ın Müslüman olması müşrikleri telaşlandırdı.

Kureyş'in ileri gelenleri Dârünnedve'de toplandılar. Hz. Muhammed (s.a.v.)'i öldürmeye karar verdiler. Bu görevi de Hattaboğlu Ömer'e verdiler. Ömer Peygamberimiz'i öldürmeye giderken yolda rastladığı Abdullahoğlu Nuaym'dan eniştesi Saîd ve kızkardeşi Fâtıma'nın Müslüman olduğunu öğrendi. Yolunu değiştirip eniştesi Saîd b. Zeyd'in evine vardı. Bu esnada içeride Kur'ân-ı Kerîm okunuyordu. Ömer okunanları kapı önünde işitti. İçeri girip enişte ve kızkardeşini tokatlayan Ömer, kızkardeşinin "Senden korkmuyoruz, öldürsen de dinimizden dönmeyiz." demesiyle sarsılarak bu ayetleri okuduktan sonra derin bir düşünceye daldı. Erkam'ın evinde olan Hz. Muhammed (s.a.v.)'e giderek Müslüman oldu. Hz. Ömer (r.a.) kırkıncı Müslüman olan kişi idi. Onun İslam'a girişiyle Müslümanlar ilk defa Harem-i şerîf'te saf olup topluca namaz kıldılar. Hamza ve Ömer'in Müslüman olmalarıyla İslam'ın yayılması hız kazandı.

Samimi bir Müslümanın; makam, mevki ve şöhret gibi dünyalık çıkarları için hakkı kabul etmemesi doğru değildir. Bir şeyin hak olduğunu bildiği hâlde sırf sevmediği bir yerden geldiği için kabul etmemek yanlıştır.

Ebû Tâlib ve Hz. Hatice'nin Vefatları (Hüzün Yılı)

Müslümanların ablukadan kurtuldukları için sevinçleri uzun sürmedi. Boykotun kalkmasından sekiz ay kadar sonra, iki büyük acı ile karşılaştılar. Mekke döneminin 10. yılı Şevval ayında Ebû Tâlib ve Hz. Hatice (r.anha) vefat etti. En büyük desteği olan sevdiği iki insanı peşpeşe kaybettiği için Resûlullah (s.a.v.) çok üzüldü. Bu sebeple Mekke döneminin 10. yılına "Senetü'l-Hüzün" (Hüzün Yılı) denildi.

İman etmeyen bir kimse, İslam davasında davetçiye ne kadar yardımda bulunursa bulunsun, onun hakkında Cenâb-ı Hakk'tan affedilmesi için dua ve niyazda bulunulmaz. Resûlullah (s.a.v.) amcası Ebû Tâlib'in vefatı üzerine: "Allah beni alıkoyuncaya dek, Allah'a affı için dua edeceğim." diye dua etmiş, ancak Tevbe suresi, 113. ayetinin inmesiyle, Ebû Tâlib'e dua etmekten vazgeçmiş, ashâb-ı kirâm da müşrik akrabalarına dua etmeyi terketmişlerdir.

Taif Yolculuğu

Resûlullah (s.a.v.) Ebû Tâlib ve Hz. Hatice'nin vefatından sonra müşriklerin insanlık dışı baskılarına dayanamayıp, İslam'ı Mekke dışına yaymayı düşünüyordu. Bu ümitle İslam'ı yayabileceği başka bir merkez arıyordu. Bu amaçla Taif'e gitti. Taif'in ileri gelenlerini İslam'a davet etti. Ancak onlar bunu kabul etmedikleri gibi Resûlullah (s.a.v.)'i iyi karşılamadılar. Bazı kimseleri Resûlullah'a hakaret

edip taşlamaları için kıskırttılar. Bunlar Hz. Peygamber (s.a.v.)'i taş yağmuruna tuttular. Resûlullah (s.a.v.) yorgun ve bitkin bir hâlde Utbe ve Şeybe'ye ait bir üzüm bağına sığındı. Resûlullah (s.a.v.), bağda bulunan Addas isminde bir köle ile konuşup onu İslam'a davet etti. Addâs İslam'ı kabul etti. Resûlullah (s.a.v.) Taif'te yaşadığı bütün işkence ve sıkıntılara rağmen hiç kimseye beddua etmedi.

Resûlullah (s.a.v.)'in tebliğini ulaştırması gayesi ile Taif şehrine gitmesi, karşılaştığı tüm engellere rağmen davasının anlatımı konusunda ne denli kararlı olduğunun ispatıdır. Resûlullah (s.a.v.)'in ayaklarına atılan taşlar sebebiyle kanlar akması ise, İslam'ı tebliğ edenlerin, Allah yolunda her türlü bela, musibet ve sıkıntılar ile karşılaşabileceklerine en açık örnektir.

• İsrâ ve Miraç Olayı

İsrâ ve miraç olayı hicretten yaklaşık 18 ay kadar önce Recep ayının 27. gecesi meydana geldi. Peygamberimiz (s.a.v.) "Burak" adlı bineğe binerek Kudüs'teki "Mescid-i Aksâ"ya gitti. Orada iki re'kat namaz kıldı. Sonra Burak'a binerek Cebrâil (a.s.) ile birlikte gökyüzüne çıktı. Gökyüzünün kapıları kendisine açıldı. Her katta bir peygamber ile görüşerek yedinci kattaki beytülma'mûra geldi. Sonra Cebrâil (a.s.) Peygamberimiz (s.a.v.)'i sidretü'l-müntehâya götürdü. Burada Peygamberimiz Allah Teâlâ ile görüştü. Miraç'da Peygamberimiz'e biz ümmeti için verilen hediyeler şunlardır:

1. Beş vakit namaz.
2. Cennete ilk giren kişinin Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.), cennete ilk giren ümmetin de onun ümmeti olacağı müjdesi.
3. Şirk hariç bütün günahların affedileceği müjdesi.
4. Bir kişi bir iyilik işlerse buna karşı on sevap alacağı, iyiliğe niyet edip yapamadığı takdirde yine bir iyilik sevabı kazanacağı, kötülüğe niyet edip yaparsa sadece bir kötülük yapmış kabul edileceği müjdesi.
5. Bakara suresinin son iki ayeti (Amenerrasûlü) vahyolundu.

أَمِنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَيْكَتِهِ
 وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ قَفَّ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
 غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ، لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا
 كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
 وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا
 تُحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا قَفَّ وَاعْفِرْ لَنَا قَفَّ وَارْحَمْنَا قَفَّ
 أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

“Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. “Allah’ın peygamberlerinden hiçbirisi arasında ayırım yapmayız, işittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadır.” dediler. Allah her şahsı, ancak gücünün yettiği ölçüde mükellef kılar. Herkesin kazandığı (hayır) kendine, yapacağı (şer) de kendinedir. Rabbimiz! Unutursak veya hataya düşersek bizi sorumlu tutma. Ey Rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır bir yük yükleme! Bizi affet! Bizi bağışla! Bize acı! Sen bizim mevlamızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et!” (Bakara suresi, 285-286. ayetler)

Cenâb-ı Hakk, namazı İsrâ ve Miraç Gecesi farz kılarak, Peygamberimiz (s.a.v.)’in ruh ve bedenini gökyüzüne yükseltmesi, müminlerin günde beş defa namaza durarak ruh ve kalpleriyle Allah’a yükselmelerine ve nefislerinde miracı yaşamalarına işaret vardır. Allah (c.c.), müminlerin en önemli ibadeti olan namazı, melek dahi ortaya koymadan direk olarak Peygamberimiz’e ve dolayısıyla müminlere farz kılmış, hediye göndermiştir.

• Miraç Gecesi'nde Müslümanlara Yönelik Emirler

İsrâ suresi Peygamberimiz'in Mescid-i Harâm'dan (Mekke'de) Mescid-i Aksâ'ya (Kudüs'de) gece gidişini ve oradan da mahiyetini Allah'ın bildiği bir şekilde gökyüzüne çıkarılışını (uruc, miraç) bildirmektedir. Bu sure aynı zamanda Hz. Mûsâ (a.s.)'a Tûrisînâ'da verilen emirleri hatırlatırcasına Müslümanlara da çeşitli toplumsal kuralları hatırlatmaktadır. Bu ayetlerin bazıları şöyledir:

- 1- **Allah'a iman ve tevhid:** *"Allah ile beraber diğer bir ilah edinme. Sonra kınanmış ve kendi başına (yardımsız) bırakılmış olursun."* (İsrâ suresi, 22. ayet)
- 2- **Ana-babaya iyilik edin:** *"Rabbim, 'Kendinden başkasına kuluk etmeyin. Ana ve babaya iyi muamale edin!' diye hükmetti. Eğer onlardan biri veya her ikisi senin nezdinde ihtiyarlığa ererse öf (bile) deme. Onları azarlama. Onlara çok güzel (ve tatlı) söz söyle. Onlara acıyarak tevazu kanadını (yerlere kadar) indir ve: 'Yâ Rab! Onlar beni çocukken nasıl terbiye ettilerse sen de kendilerini öyle esirge!' diyerek dua et."* (İsrâ suresi, 23-24. ayetler)
- 3- **İyilerden olun:** *"Rabbiniz sizin içlerinizdekini en iyi bilendir. Eğer siz iyi kimseler olursanız şüphesiz ki, Allah da daima kendine dönenleri (ve çok tövbe edenleri) cidden yarlıgayıdır."* (İsrâ suresi, 25. ayet)
- 4- **Yardım edin:** *"Hısıma, yoksula, yolda kalmışa hak(lar)ını ver. (Malını) israf ile saçıp savurma. Çünkü saçıp savuranlar şeytanların biraderleri olmuşlardır. Şeytan ise, Rabbine (karşı) çok nankördür."* (İsrâ suresi, 26-27. ayetler)
- 5- **Güzellikle karşılık vermek:** *"Şayet Rabbin'den umduğun rahmeti arayarak onlardan sarfi nazar edersen (böyle bir mecburiyette kalırsan) o hâlde kendilerine yumuşak bir söz söylemekle mukabelede bulun."* (İsrâ suresi, 28. ayet)
- 6- **Cimri ve israfçı olmayın:** *"Elini boynuna bağlı olarak asma. Onu büsbütün de açıp saçma. Sonra kınanmış, perişan bir hâlde oturup kalırsın."* (İsrâ suresi, 29. ayet)
- 7- **Rızkı Allah'tan bekleyin:** *"Şüphesiz ki Rabbin kimi dilerse rızkını genişletir, daraltır. Çünkü O, kullarından (kullarının her hâlimden) gerçekten haberdardır, (her şeyi) hakkıyla görendir."* (İsrâ suresi, 30. ayet)
- 8- **Evlatlarınızı öldürmeyin:** *"Evlatlarınızı fakirlik korkusuyla öldürmeyin. Onları da, sizi de biz rızıklandırırız. Hakikat, onları öldürmek büyük bir suçtur."* (İsrâ suresi, 31. ayet)
- 9- **Zinaya yaklaşmayın:** *"Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, şüphesiz bir hayasızlıktır. Kötü bir yoldur."* (İsrâ suresi, 32. ayet)

10- **İnsan öldürmeyin:** *“Allah’ın haram kıldığı canı, haksız yere öldürmeyin. Kim mazlum olarak öldürülürse, biz onun velisine (maktûlün hakkını talep hususunda) bir yetki vermişizdir. O da, katil de aşırıya kaçmasın. Çünkü o, cidden (ve zaten) yardıma mazhar edilmiştir.”* (İsrâ suresi, 33. ayet)

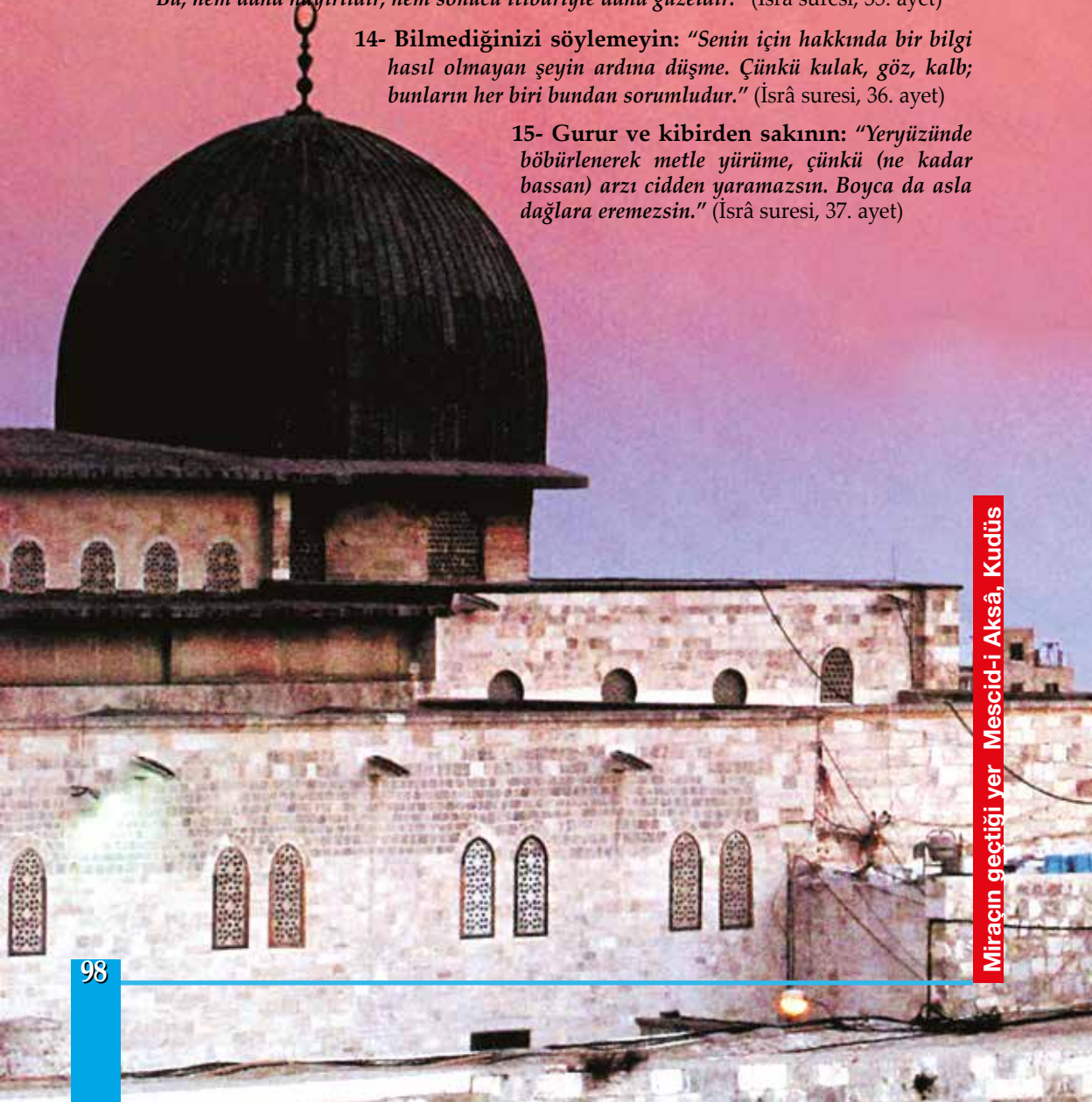
11- **Yetim malı yemeyin:** *“Yetimin malına yaklaşmayın. Ancak erginlik çağına erişinceye kadar en güzel bir şekilde onun malını kullanıp geliştirebilirsiniz.”* (İsrâ suresi, 34. ayet)

12- **Sözünüzde durun:** *“Bir de ahdi yerine getirin. Çünkü ahit (den cayanlar) sorumludur.”* (İsrâ suresi, 34. ayet)

13- **Ölçüye dikkat edin:** *“Ölçtüğünüz vakit de ölçeği tam yapın. Doğru terazi ile tartın. Bu, hem daha hayırlıdır, hem sonucu itibariyle daha güzeldir.”* (İsrâ suresi, 35. ayet)

14- **Bilmediğinizi söylemeyin:** *“Senin için hakkında bir bilgi hasıl olmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz, kalb; bunların her biri bundan sorumludur.”* (İsrâ suresi, 36. ayet)

15- **Gurur ve kibirden sakının:** *“Yeryüzünde böbürlenerek metle yürüme, çünkü (ne kadar bassan) arzı cidden yaramazsın. Boyca da asla dağlara eremezsin.”* (İsrâ suresi, 37. ayet)

• Akabe Biatları

Akabe; Mekke ile Mina arasında, Mekke'nin kuzeyinde bir yerin, bir tepenin adıdır. Mekke'ye 3 km mesafededir.

Birinci Akabe Biati

Hz. Peygamber (s.a.v.) Mekke'de kurulan panayırlara katılmak üzere değişik bölgelerden Mekke'ye gelen kabileler arasında İslam'ı yaymak maksadıyla tebliğ ve davet çalışmalarında bulunmaktaydı. Peygamberliğin 10. yılında hac mevsiminde Medine halkından bir grupla Akabe'de karşılaştı. Onlara İslam'ı tebliğ etti. Hazrec kabilesine mensup altı kişilik bir grup İslamiyet'i kabul edince Hz. Peygamber (s.a.v.) onlardan kendisini Medine'ye götürüp himaye etmelerini ve İslam dinini yaymasına yardımcı olmalarını istedi. Onlar da önce Medine'ye dönüp kabileleri olan Hazrec ve Evs'e İslam'ı anlatacaklarını söylediler. Ertesi yıl yine geleceklerine ve Hz. Peygamber ile buluşacaklarına da söz verdiler.

Bu Müslüman grubun Medine'de gösterdiği faaliyet sayesinde birçok kişi İslamiyet'i kabul etti. Bunlardan Hazrecli 10, Evsli 2 kişi verilen söz üzerine ertesi yıl (peygamberliğin 11. yılı) Mekke'ye gelip, Mekke'ye 3 km mesafede Akabe'de Hz. Peygamber (s.a.v.) ile buluştular.

- 1- Hiçbir şeyi Allah'a eş koşmayacaklarına,
- 2- Hırsızlık ve zina yapmayacaklarına,
- 3- Kız çocuklarını öldürmeyeceklerine,
- 4- Birbirlerine iftira etmeyeceklerine,
- 5- Allah'ın emirlerine uyacaklarına dair Hz. Muhammed (s.a.v.)'e biat ettiler.

Peygamberliğin 11. senesi, 21 Zilhicce ayında yapılan bu biata "**Birinci Akabe Biati**" denir. Bundan sonra Hz. Peygamber (s.a.v.) Medine halkına İslam'ı ve Kur'an'ı öğretmesi için Mus'ab b. Umeyr'i Medine'ye gönderdi. Mus'ab'ın bir yıl boyunca yaptığı çalışmalar Medine'nin iki büyük reisi Sa'd b. Muâz ile Useyd b. Hudayr'in Müslüman olmalarını ve bu çevrede İslam'ın kabul görmesini sağladı.

İkinci Akabe Biati

Mekke döneminin 12. yılı, hac mevsiminde, Medine'den Mekke'ye gelen ziyaretçiler arasında 73'ü erkek, 2'si kadın 75 Müslüman vardı. Bunlar hacdan sonra gece yarısı Hz. Peygamber (s.a.v.) ile yine Akabe tepesinde gizlice buluştular. Dikkat çekmemek için, her biri değişik zamanlarda ve ayrı yollardan gelerek burada toplandılar. İçlerinde Hz. Peygamber (s.a.v.)'in Medineli akrabası El-Ensârî de vardı. Hz. Peygamber (s.a.v.)'in ve Müslümanların Medine'ye hicreti de bu görüşmede kararlaştırıldı. Toplantı bittikten sonra Müslümanlar geldikleri gibi yine giz-

lice ayrı ayrı yollardan dağıldılar. Müşrikler İkinci Akabe Biati'nı ancak kabileler Mekke'den ayrıldıktan sonra duyabildiler.

Resûlullah (s.a.v.)'in hac mevsimi sırasında çeşitli kabileler ile tebliğe yönelik ilişkiler kurması, davetin tanıtımında davetçinin takip edeceği yolun sadece yakın akrabalar ile yetinmemek olduğunu göstermektedir.

Peygamberimiz (s.a.v.)'in Hicreti (622)

Müşrikler Peygamberimiz (s.a.v.)'i öldürme kararı alınca, Allah Peygamberimiz'in hicret etmesine izin verdi. Hicret için hemen hazırlıklara başladı. Akşam olunca Hz. Peygamber (s.a.v.) müşriklerin yatakta kendisinin yattığını sanmaları için Hz. Ali (r.a.)'ı yatağına yatırdı. Ayrıca yanında bulunan emanetleri de sahiplerine vermesi için Hz. Hz. Ali (r.a.)'a teslim etti. Sonra da Yâsîn suresini okuyarak, etrafı müşriklerle sarılmış olan evinden çıkıp Hz. Ebû Bekir (r.a.) ile birlikte Sevr dağına doğru gitti. Mekke'ye 5 km mesafede bulunan Sevr dağına ulaşan Peygamberimiz'e Ebû Bekir'in oğlu Abdullah Mekkeli müşriklerin haberlerini getiriyordu. Ebû Bekir'in kölesi Amr, koyunları Sevr mağarasının yanına getirerek onların gizlenmesini temin ediyor, ayrıca koyunların sütünü içmelerini sağlıyordu. Hz. Ebû Bekir'in kızı Esmâ, her akşam kendilerine erzak getiriyordu. Müşrikler, aramak üzere, Peygamberimiz'in saklandığı mağaranın yanına kadar geldiler, fakat mağaranın ağzına bir örümcek ağ örmüş ve bir güvercin de yuva yapmış olduğundan içeri bakmadılar. Müşrikler, Resûlullah'ın Medine'ye vardığını zannedip aramaya son verdiler.

Kubâ Mescidi ve İlk Cuma Namazı

Resûlullah (s.a.v.) Medine'ye varmadan önce Kubâ'da konakladı. Orada on gün kalıp, bizzat kendisi de çalışarak temelleri takva üzerine kurulan Kubâ Mescidi'ni yaptılar. Bu arada Hz. Ali (r.a.) kendisine teslim edilen emanetleri sahiplerine verdikten sonra Resûlullah'a Kubâ'da yetişti.

Resûlullah (s.a.v.) cuma günü Kubâ'dan ayrılıp Ranûna Vadisi'ne gelince Cuma namazı vakti girdi. Burada Medineli Müslümanlara Cuma namazını kıldırdı. Peygamberimiz'in kıldırdığı ilk cuma namazı budur. Daha sonra buraya Cuma Mescidi yapıldı.

Resûlullah (s.a.v.)'in Medine'ye hicreti sırasında durakladığı, müminlerin ibadette bulunabilmeleri ve bir araya gelebilmeleri gayesi ile Kubâ Mescidi'ni inşa edişi, ardından Ranûna vadisinde ilk cuma namazı kılması, İslam dininde bütün ibadetlerin gaye ve hedefi olan kulluk mefhumunun ve caminin önemini göstermektedir.

Cuma namazının kılınabilmesinin şartlarından birisi de hür olmaktır. Cuma namazı Peygamberimiz (s.a.v.)'e Medine'ye hicret etmeden önce Mekke'de farz kılınmıştır. Peygamberimiz Mekke'de üç sene boyunca cuma namazı kılammıştır. Onun yerine öğle namazı kılınmıştır; çünkü Müslümanlar Mekke'de hür değillerdi.

Peygamberimiz (s.a.v.) Medine'de

Medine halkı Resûlullah'ın Medine'ye doğru yola çıktığını biliyordu. Bu sebeple onu beklemeye başladılar. Medine'nin yüksek yerlerine çıkıp Resûlullah'ı gözetlemeye koyuldular. Aşk ve şevk içinde bir bekleyişleri vardı.

Hz. Enes (r.a.) Resûlullah (s.a.v.) Medine'ye geldiği zaman şehrin aydınlandığını ve bunun sevincinin kalblere huzur verdiğini anlatarak: "Resûlullah'ın Medine'ye girdiği güne şahit oldum. O günden daha güzel ve daha aydınlık hiçbir gün görmedim." demiştir. İnsanlar damlara çıkıp Hz. Peygamber'i şiir ve ilahilere karşıladılar. Resûlullah'ın Medine'ye girişi Rebûlevvel ayının onikisinde gerçekleşti. Resûlullah Medine'ye geldikten sonra bir süre Ebû Eyyûb el-Ensârî'nin evinde kaldı. Bu arada Mescid-i Nebevî'nin yapılmasına başlandı.

• Hicret yoluyla zayıf Müslümanları korumak gerekliliğine işaret vardır. Resûlullah (s.a.v.) işkence çeken Müslümanları korumak için Habeşistan'a hicret etmelerine karar vermesi, korkudan alınmış bir karar değil, müminlerin korunmasını içeren bir hareket metodudur. Resûlullah (s.a.v.)'in hicret yerini Habeşistan olarak tesbit ederken;

- a- Bu yerin Mekke kâfirlerinin kolayca gidemeyeceği bir yer olmasına,
- b- İslam'ın yaşanabilmesi açısından hicret edilen yerin daha emin, güvenli ve daha iyi imkânlar içeren bir yer olmasına dikkat ettiğini görüyoruz.

• Medine'ye Hicret ve Hicretin Tarihteki Yeri

1. Hicret, Müslümanların Mekkeli müşriklerin baskı ve zulümlerinden kurtulmalarına vesile olmuştur.
2. Hicretten sonra Müslümanlar azınlık durumundan kurtulmuşlar ve siyasi bağımsızlığa kavuşmuşlardır.
3. İslam'a davet ve tebliğ rahat bir ortamda yapılmaya başlanmıştır. İslam dininin yayılması hız kazanmış ve Müslümanların sayıları her geçen gün artmıştır.
4. Müslümanlar ibadetlerini korkusuzca ve serbestçe yapma imkânına kavuşmuşlardır.
5. Medine'de muhacirlerle ensar arasında kardeşlik kurulmuş, bu durum Müslümanların daha da güçlenmelerini sağlamıştır.
6. Medine'de serbestlik ve hürriyete kavuşan Müslümanlar düzenli ordu kurmuşlar, savaşa izin veren ayetin inmesinden sonra müşriklerle yaptıkları savaşlarda zaferler kazanmaya başlamışlardır.
7. Hicret, Medine İslam devletinin kurulmasında ilk adım olmuştur.

• Hicretin 1. Yılı Olayları

Mescid-i Nebevî'nin İnşası

Peygamberimiz ilk olarak Kubâ Mescidi'ni yaptırmıştı. İkinci olarak da Medine'de kendi adıyla anılan "**Mescid-i Nebevî**"yi yaptırdı. Peygamberimiz'in devesi hicret sırasında Medine'ye girişte bir arsaya çökmüştü. Bu arsa, Ebû Eyyûb el-Ensârî'nin evinin karşısında bulunuyordu. Arsa sahipleri olan iki yetim çocuk, üzerine mescit yapılması için arsalarını Peygamberimiz (s.a.v.)'e hediye etmek istediler. Peygamberimiz arsayı hediye olarak kabul etmedi. Arsa bedeli Hz. Ebû Bekir (r.a.) tarafından ödenmek suretiyle satın alındı. Arsa üzerinde müşriklere ait mezarlar kaldırıldı. Peygamber Efendimiz'in bizzat çalıştığı mescidin temeli taştan, duvarları kerpiçten, zemini çakıl ve kumdan yapıldı. Çatısı da hurma dallarıyla kapatıldı. Bir insan boyundan fazla yüksekliği olan mescidin bir mihrabı, üç tane de kapısı vardı. Peygamberimiz (s.a.v.) Mescid-i Nebevî'de vaaz eder, ashabına ilim öğretirdi. Efendimiz (s.a.v.) burada Müslümanların dertlerini dinler, onların dinî, ferdî, ailevi ve toplumsal sorunlarını çözmeye çalışırdı. Müslümanları ilgilendiren her türlü mesele Mescid-i Nebevî'de konuşulur, davalar burada görüşülüp karara bağlanırdı.

Ashâb-ı Suffe

Mescid-i Nebevî inşa edilirken avlusunda ve mescide bitişik olarak bir suffe yapılmıştı. Evi, ailesi ve malı bulunmayan fakir Müslümanlar burada barınıyor, ihtiyaçları da Peygamberimiz (s.a.v.) ve diğer sahâbîler tarafından karşılanıyordu. Suffede barındıkları için **“Ashâb-ı Suffe”** olarak anılan bu sahâbîler ilimle meşgul olurlardı. Bunlar Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenir, devamlı Peygamberimiz ile beraber oldukları için hadîs-i şerif de ezberlerlerdi. İslam’ın ilk üniversitesi niteliğindeki bu suffenin idarecisi ve öğretmeni Peygamberimiz (s.a.v.) idi.

Muhacir ve Ensar Arasındaki Kardeşlik

Hz. Peygamber (s.a.v.) İslam’da kardeşlik esasını getirmiş, bunun kan ve soy bağı gibi değil, hatta ondan daha kuvvetli olmasını sağlamıştı. Bu tutumu hicretten önce Mekke döneminde başlamıştı. Medine’ye hicret edince, hicret eden Mekkeli ve Medineli Müslümanlar arasında da kardeşlik bağı kurdu. Bu kardeşliğin gayesi Mekke’de her şeylerini bırakarak dinleri uğruna memleketlerini terk eden muhacirleri desteklemek, mali sıkıntılarını az da olsa hafifletmekti. Bu amaçla birçok aile arasında kardeşlik bağı kuruldu. Bu din kardeşleri birbirlerine mirasçı oluyorlardı. Daha sonra nazil olan, **“Allah’ın kitabına göre yakın akrabalar birbirlerine (mirasçı olmaya) daha uygundur.”** (Enfâl suresi, 75. ayet) ayetiyle din kardeşleri arasındaki mirasçı olma hakkı kaldırılmış, bu hak soy ve evlilik bağından olan hısımlara verilmiştir. Allah Teâlâ’nın, **“Müminler ancak kardeşlerdir.”** (Hucurât suresi, 10. ayet) buyurması müminler arasındaki asıl kardeşliğin kan kardeşliği değil, sevgi, şefkat, karşılıklı yardımlaşma ve dayanışmayı gerektiren din kardeşliği olduğunu ifade eder.

İslam dinindeki kardeşlik bağı ile eşsiz adaletin örneğini Resûlullah (s.a.v.)’in **ensar** ile **muhaciri** kardeş ilan edişinde görüyoruz. Muhacirin Allah rızası için dünyadaki tüm varlıklarını, mallarını Mekke’de terkederek Medine’ye hicretine karşılık olarak, ensarın kardeşlik esasları çerçevesinde mallarını onlarla paylaşmaları kadar güzel bir davranış olamazdı. Dünyada İslam’dan başka hiçbir sosyal adalet böyle bir kardeşliği gerçekleştirememiştir.

Müslümanlarla Yahudiler Arasında Vatandaşlık Anlaşması

Hz. Peygamber (s.a.v.) Medine’nin güvenliğinin İslam’ın selameti bakımından vazgeçilmez bir şart olduğunu biliyordu. Çünkü Mekkeli müşrikler adeta pusuya yatmış, vurmak için Müslümanların zayıf anını kolluyorlardı. Hz. Peygamber (s.a.v.), Medine’deki toplulukları belli bir noktada birleştirmek için harekete geçti.

Medine'yi dış düşmanlara karşı müştereken savunmak üzere muhacirler, ensar ve Medine'deki Yahudiler arasında yazılı bir "vatandaşlık anlaşması" yaptı.

Bu anlaşmaya göre;

1. Diyet ve fidyelere ait kurallar eskiden olduğu gibi devam edecek.
2. Yahudiler kendi dinlerinde serbest olacaklar.
3. Müslümanlarla Yahudiler, barış içinde yaşayacaklar.
4. İki taraftan biri, üçüncü bir tarafla savaşırsa, diğer taraf yardımcı olacak.
5. Taraflardan biri Kureyş'le dostluk kurmayacak ve onları himayesine alamayacak.
6. Dışardan bir tecavüz olursa, Medine müştereken savunulacak.
7. İki taraftan biri, üçüncü bir tarafla barış yaparsa, diğer taraf bu barışı tanıyacak.
8. Müslümanlarla Yahudiler arasında çıkacak her türlü anlaşmazlıkta Hz. Peygamber (s.a.v.) hakem kabul edilecekti.

Resûlullah (s.a.v.)'ın Mekkeli müşriklere karşı Medine'ye hicret eder etmez, Medine içerisinde ve civarındaki Yahudi ve müşrikler ile anlaşma yapması, İslam'ı ve Müslümanları korumak için almış olduğu bu tedbirler ile İslami hareket için önemli bir hususa işaret vardır.

Ezan

Medine'de namaz vakti geldiğinde Müslümanlar kendiliğinden toplanıyorlardı. Fakat cemaate geç kalanlar da oluyordu. Buna bir çözüm bulmak amacıyla namaz vakti girdiğinde "Haydi namaza!" diye seslenilmeye başlandı.

Bu uygulama yeterli olmayınca, Hz. Muhammed (s.a.v.) namaz vaktini bildirmeye yarayacak bir vasıta belirlemek arzusu ile sahabileri topladı ve onlarla istişare etti. Bu toplantıda herkes fikrini açıkladı. Borazan kullanılmasını teklif edenler, çan çalınmasını isteyenler, herkesin görebileceği bir yerde ateş yakılmasını önerenler oldu. Bazıları da bayrak çekilmesini teklif ettiler. Fakat bu önerilerin hiçbirisi Hz. Peygamberimiz (s.a.v.) tarafından kabul görmedi. Çünkü çan Hristiyanlarca, borazan da Yahudiler tarafından kullanılıyordu. Ateş, Mecusilerin putu durumundaydı. Bayrak ise herkes tarafından görülmezdi. Aradan birkaç gün geçtikten sonra Hazrec kabilesinden Abdullah b. Zeyd bir rüya gördü. Abdullah Resûlullah'a gidip rüyasını haber verince Resûlullah (s.a.v.): "Bu hak rüyadır. Bilâl'e git rüyada gördüğün kelimeleri ona söyle, ezanı okusun. Çünkü onun sesi daha güzeldir." buyurdu. Hz. Ömer (r.a.) ezanın sözlerini işitince Peygam-

berimiz'e gelerek: "Seni hak ile gönderen Allah'a yemin ederim ki, şimdi uyanık hâlimde gördüğüm şeyi rüyamda gördüm." dedi.

Resûlullah (s.a.v.)'in Medine'de ilk işinin mescit inşa etmek olması, daha sonra ezanın şart kılınması, her ikisinin de İslam kültürü için önemli birer unsur olduğunu göstermektedir.

• Medine'deki İlk Nüfus Sayımı

Peygamberimiz (s.a.v.) Müslümanların güvenliği için alınacak önlemlere hazırlık amacıyla hicretin birinci yılında Medine'de ilk nüfus sayımını yaptırdı. Yapılan sayım sonucunda Müslümanların sayısının 1500 civarında olduğu tespit edilmiştir.

• Hicretin 2. Yılı Olayları

• Kiblenin Değiştirilmesi

Müslümanlar namazlarında önceleri kible olarak Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'ya dönmekteydiler. Mescid-i Aksâ Yahudilerin kiblesi idi. Müslümanların da kendi kiblelerine yöneldiğini görünce onlarla alay ediyorlar ve "Muhammed dinimize uymuyor ama kiblemize uyuyor." diyorlardı. Bu alaylı ifade Müslümanlara ağır geldi. Bu hâl Medine'de, 17 ay sürdü. Resûlullah (s.a.v.) kiblenin yeniden belirlenmesi konusunda Allah'tan vahiy gelmesini bekledi.

Kiblenin değiştirilmesi ile ilgili ayet, Benî Seleme Mescidi'nde öğle namazını kılarken ikinci rek'atın sonunda nazil olmuştur. Namazın son iki rekâtı Mescid-i Aksâ'dan Mescid-i Harâm'a yönelinerek kılındı. Yani cemaat namaz içinde yönlerini değiştirerek namazı tamamladı. Bu yüzden Selemeoğulları mescidine Mescid-i Kibleteyn (iki kibleli mescit) denilmiştir.

Mescid-i Kibleteyn

Savaşa İzin Verilmesi ve İlk Gazalar

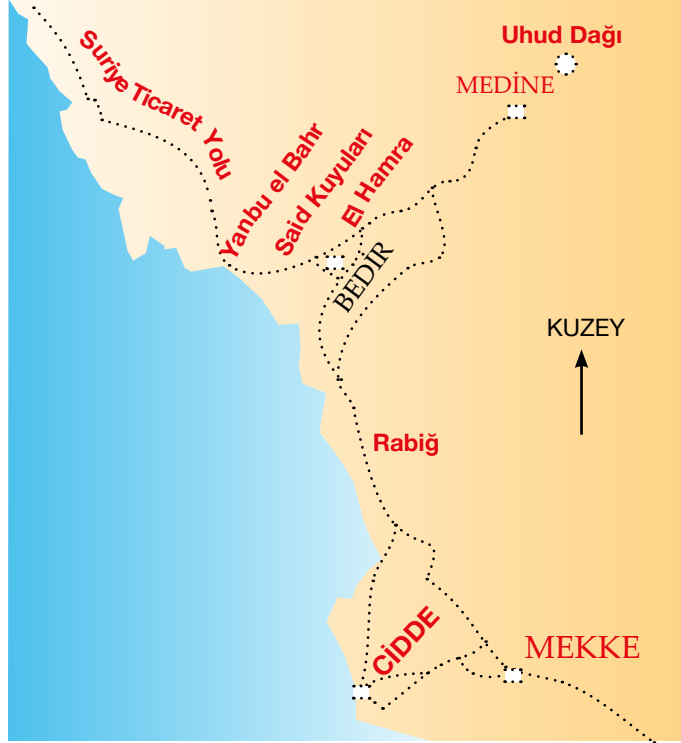
“Ey iman edenler, toptan barışa giriniz.” (Bakara suresi, 208. ayet) İslam’da asıl olan barıştır. Ancak savaşa, zulmün önlenmesi için cevaz verilmiştir. 13 seneye yaklaşan Mekke döneminde ve Medine döneminin ilk yılında müşriklerden gördükleri bunca zulüm, işkence ve haksızlığa rağmen, müminlere sabırlı olmaları, Allah’ın dinini güzellikle tebliğe çalışmaları emredilmiş, savaşa izin verilmemişti (Nahl suresi, 125. ayet). Baskı ve zulme engel olunamayınca daha sonra hicretin 2. yılında savaşa izin verildi.

Bedir Savaşı

Kureyş, Medine’yi basıp Resûlullah (s.a.v.)’i öldürmek, Müslümanlığı ortadan kaldırmak için hazırlanıyordu. Yapılacak savaşın masraflarını karşılamak üzere Ebû Süfyân’ın başkanlığında büyük bir ticaret kervanını Şam’a göndermişti. Peygamber (s.a.v.) onların ticaret kervanını engellemek amacıyla seriyyeler gönderiyordu.

Hicret’in 2. yılında Kureyşlilerin Ebû Süfyân’ın idaresindeki ticaret kervanı Şam’dan dönmekteydi. Peygamber (s.a.v.) bunu haber alınca ashabını topladı. Onları sefere davet etti.

Hz. Peygamber (s.a.v.) ramazan ayının 12’sinde kendi yerine Abdullah b. Ümmü Mektûm’u bırakarak Medine’den hareket etti. İslam ordusu toplam 305 kişiden oluşmaktaydı. Orduda 70 deve ve 2 at vardı. Binek yetişmediği için develere nöbetleşe biniliyordu. Suriye’den dönmekte olan Ebû Süfyân Hicaz’a yaklaştığı sırada Hz. Peygamber’in baskın yapacağını haber aldı.

Mekke'ye haber göndererek yardım istedi. Ebû Süfyân'dan gelen haber üzerine Kureyş 950 kişi ile Ebû Cehil kumandasında Mekke'den yola çıktı. Kureyş ordusunda 700 deve, 100 at vardı.

Ramazan ayının 15'inde cuma sabahı her iki ordu, erken saatlerde Bedir'e doğru yola çıktı. Hz. Peygamber (s.a.v.) Bedir kuyularına Kureyşlilerden daha önce ulaştı. Askerlerini önce Bedir kuyularının yanına yerleştirdi. Fakat sahabelerden Hubâb b. Münzir'in teklifi üzerine ordunun yerini değiştirdi. Eski Arap adetine göre; savaşı kızıştırıp başlatmak üzere Kureyş reislerinden Utbe b. Rebîa, kardeşi Şeybe ile oğlu Velîd ortaya çıktı. Müslümanlardan kendilerine karşı çıkacak kişi istediler. Bunlara karşı Hz. Peygamber (s.a.v.)'in emri ile Ubeyde, Hamza ve Ali çıktılar. Hamza Şeybe'yi, Ali de Velîd'i bir hamlede öldürdüler. Sonra yaralı Ubeyde'nin yardımına koşup Utbe'nin de işini bitirdiler.

Artık savaş kızışmıştı. Müşrikler saldırıya geçtiler. Müminler kahramanca karşı koydular, Allah'ın yardımı ile müşrik ordusunu bozguna uğrattılar. Müşrikler savaş alanında 70 ölü ve 70 esir bırakarak kaçtılar. Ölülerden 24'ü Müslümanlara en çok düşmanlık gösteren Kureyş büyükleriydi. Savaşın başkomutanı Ebû Cehil de ölenler arasındaydı. Müslümanlardan şehit düşenler ise 14 kişiydi.

Bedir zaferi Medine'de bayram sevinci meydana getirdi. Mekke ise mateme büründü. Peygamberimiz'in müşrik amcası ve İslam düşmanı Ebû Leheb bir hafta sonra üzüntüsünden öldü. Zaferden sonra Resûl-i Ekrem (s.a.v.) Bedir'de üç gün daha kaldı, şehitler defnedildi. Esirler hakkında henüz bir hüküm inmediği için Resûlullah (s.a.v.) bu konuyu ashâbı ile istişare etti. Yapılan istişareler sonucunda Hz. Ebû Bekir'in teklifi uygun bulunarak esirlerden fidyelerini ödeyenler hemen serbest bırakıldı, ödeyemeyenler ise her biri Medineli 10 çocuğa okuma-yazma öğretmesi karşılığında serbest bırakıldılar. Bu olay, dinimizin ilme ve okuyup yazmaya ne kadar önem verdiğini göstermesi açısından çok önemlidir.

Bedir muharebesi Müslümanlar için çok önemliydi. Bu hak ordusuyla batıl ordusunun ilk karşılaşmasıydı. Bu hakkın batıla baş kaldırdığı ilk mücadele idi. Bu savaş bütün âlem için çok önemli idi, çünkü sonuçta ya hak hâkim olacaktı ya da batıl. Bu savaş hak ile batılın birbirinden kesin çizgiyle ayrıldığı bir savaştır. Bu yüzden Allah (c.c.) bu günü Enfâl suresinin, 41. ayetinde, "**Yevmü'l-Furkân**", yani hak ile batılın ayrıldığı gün olarak nitelemiştir. Hak ile batılın savaşında maddi etkenlerin başarıda payı söz konusu değildi. Maddi etkenler ancak Allah'ın yardımının sözkonusu olmadığı zaman etkilidir, çünkü Allah'ın yardımı bütün yardımlardan üstündür. O gün kâfirler silah ve sayı bakımından Müslümanlardan üç kat daha fazla idiler. Fakat bu fazlalıkları onlara bir fayda sağlamadı. Sonuçta İslam'ın yeryüzünden silinemeyeceği belli oldu. Burada Müslümanların akıllarından hiçbir zaman çıkarmamaları gereken husus şudur: "Hedefleri yalnız Allah'ın dinini yeryüzünde hâkim kılmak olan ve Allah'ın çizdiği metot dâhilinde hareket eden

Müslümanları Allah asla yalnız bırakmayacak, onlara mutlaka yardım edecektir.”

Bir savaşın kazanılmasında ordunun psikolojik durumu ve harp teknikleri çok önemlidir. Bedir Savaşı'nda kâfirler sayı ve silahça üstün olmalarına rağmen, Müslümanların gerek psikolojik, gerekse savaş teknikleri yönünden kâfir ordusundan çok üstün oldukları göze çarpmaktadır. Bu iki ordunun savaşa giriş sebeplerine bakıldığı zaman; Müslümanların savaşa giriş sebepleri; dünya malı, şan veya şöhrat elde etmek değil, yalnız Allah'a kul olmaktır. Müslümanlar bu gaye ile savaşa girdiklerinde kazansalar da, bu yolda ölseler de muzaffer olacaklarını bilerek savaşa girmişlerdir. Kâfirlerin savaşa giriş gayeleri ise, insanları kullara kul eden menfaatleri ve şahsi çıkarlarının devamını sağlamak, geçici dünya malı, şan ve şöhrat elde etmekten ibarettir. Kâfirleri savaşa sürükleyen sebepler basit değerlerdir. Bu yüzden bunlar daha cazip bir teklif bulduklarında veya bu menfaatleri büyük fedakârlıklar gerektirdiğinde hemen savaştan vazgeçerler. Resûlullah (s.a.v.) Bedir Savaşı'nda çok önemli istihbarat ve savaş tekniği uygulamıştır. Savaşa orduyu dağınık değil saf saf koymuştur ki; bu teknik o zamana kadar hiç görülmemiş ve günümüzde dahi çöl savaşlarında en ileri teknik olarak kabul edilen bir savaş taktiğidir. Müşrikler bu savaşta saf saf değil, dağınık olarak savaşmışlardır.

• Hicretin 3. Yılı Olayları

Uhud Savaşı

Bedir Savaşı'nda Mekke müşriklerinden 70 kişi ölmüştü. Bunlar arasında Ebû Cehil, Utbe, Şeybe, Ümeyye, As b. Hişam gibi Kureyş'in önde gelen simaları vardı. Bu yüzden Mekkeliler Bedir yenilgisini unutamıyorlar, intikam ateşiyle yanıyordu. Bedir'de babalarını, kardeşlerini, oğullarını ve diğer yakınlarını kaybedenler Mekke reisi Ebû Süfyân'a başvurdular. Dârünnedve'de toplanarak, Şam kervanının kazancı ile bir ordu toplayıp Medine'yi basmaya ve Müslümanlardan öç almaya karar verdiler. Kervanın kazancının yarısı ile Mekke dışındaki müşrik kabilelerden 2000 asker topladılar. Mekke'den katılanlarla 700'ü zırhlı, 200'ü atlı olmak üzere Ebû Süfyân'ın komutasında 3000 kişilik güçlü bir ordu ile Medine üzerine yürüdüler. Orduda ayrıca 300 deve, şarap tulumları, şarkıcı ve rakkase kadınlar vardı. Bunlardan başka başta Ebû Süfyân'ın karısı Hind olmak üzere Kureyş ile gelenlerinden 14 tane evli kadın da kocaları ile birlikte bulunuyorlardı. Kureyş ordusu Medine'nin 5 km kadar kuzeyindeki Uhud dağına eteklerinde karargâh kurmuştu. Resûlullah (s.a.v.) Abdullah Ümmi Mektûm'u Medine'de vekil bırakarak 1.000 kişilik orduyla cuma namazından sonra Medine'den çıktı. 300 münafığın ordudan ayrılmasıyla Müslümanların sayısı 700'e düştü.

Peygamber Efendimiz ordusunun arkasını Uhud dağına vererek Medine'ye karşı saf yaptı. Ayneyn tepesine Cübeyroğlu Abdullah komutasında 50 kadar okçu yer-

leştirdi. Hz. Peygamber (s.a.v.): "Galip de gelsek, mağlup da olsak benden emir gelmedikçe yerinizden ayrılmayacaksınız!" dedi. Müslümanların karşısında savaş durumu alan müşrik ordusu sayıca Müslümanların 4 katından daha fazlaydı. Üstelik bunlardan 700'ü zırhlı, 200'ü atlıydı.

Müslümanların ise 100 zırh'ı ve sadece 2 atları vardı. Ordunun sağ tarafına Ukkâşe, sol tarafına ise Ebû Mesleme görevlendirilmişti. Resûlullah ise ortada bulunuyordu.

Ebû Süfyân komutasındaki 3.000 kişilik müşrik ordusunun sağ kanadına Hâlid b. Velîd, sol kanadına İkrime b. Ebû Cehil, süvarilere Safvan bin Ümeyye, okçulara da Abdullah bin Rebîa komuta ediyordu. Savaş o dönemin adeti üzerine meydanda teke tek çarpışma ile başladı. Kureyş'in bayrağını taşıyan Abdüddâroğullarından ortaya çıkan 9 kişi birer birer Müslümanlar tarafından öldürüldü.

Hamza, Ali, Sa'd b. Ebû Vakkâs, Ebû Dücâne gibi kahramanların hücumlarıyla savaşın ilk anında 20'den fazla ölü veren Kureyş bozguna uğramış, sağ ve sol kanat geri çekilmiş, müşrikler kaçmaya başlamışlardı. Böylece ilk safhada Müslümanlar savaşı kazandılar. Fakat kaçan düşmanı sonuna kadar takip etmeden savaş alanına dağılarak ganimet toplamaya koyuldular. Ayneyn tepesine yerleştirilen okçular da birbirlerine: "Burada ne bekliyoruz? Savaş bitti, zafer kazanıldı. Biz de gidip ganimet toplayalım!" dediler. Abdullah b. Cübeyr: "Arkadaşlar! Resûlullah (s.a.v.)'in emrini unuttunuz mu? Ondan emir almadıkça yerimizden ayrılmayacağız." diye ısrar ettiyse de onlar bu sözleri dinlemediler. Abdullah'ın yanında sadece 10 kadar okçu kaldı. Düşmanın sağ kanat komutanı Hâlid b. Velîd, Ayneyn geçidindeki okçuların yerini terkettiğini görünce hücumla geçti. Abdullah ile sadık arkadaşlarını şehit edip, ganimet toplamakla meşgul Müslüman ordusunu arkadan çevirdi. Müşrikler geri dönüp yeniden hücumla geçtiler. Müslümanlar önden ve arkadan iki hücumun arasında şaşırıp kaldılar. Savaşı kazanmışken kaybetmeye başladılar. Savaşın en şiddetli anında Vahşî tarafından Hz. Hamza'nın şehit düşürülmesi üzerine Müslümanlar dağıldılar. Ne yapacaklarını şaşırıp kaldılar. Resûlullah (s.a.v.)'in etrafında çok az sahabe kalmış, bunlarda birer birer şehit düşmüşlerdi. Resûlullah (s.a.v.)'e benzeyen Mus'ab b. Umeyr'in şehit olması üzerine Resûlullah'ın öldüğü yalanı yayıldı. Bunun üzerine Müslümanların bir kısmı

dağlara çekilmiş, bazıları da Resûlullah şehit olduktan sonra burada durmanın bir manası yok diyerek Medine'ye dönmüşlerdi. Müslümanların bu dağınık durumundan yararlanan müşrikler Resûlullah (s.a.v.)'in yanına kadar sokuldular. Atılan bir taşla Peygamber Efendimiz'in dudağı yarıldı, dişi kırıldı. Müslümanlar bu savaşta 70 şehit verdiler.

Uhud Savaşı'nda 3 safha yaşandı.

- 1- Birinci safhada Müslümanlar üstün gelerek müşrikleri bozguna uğrattılar.
- 2- İkinci safhada Müslümanlar ganimet toplamaya başlayınca müşrikler okçuların terk ettikleri tepenin yanındaki geçitten saldırıya geçtiler. Bunun sonucunda Müslümanların durumu bozuldu ve çok şehit verdiler.
- 3- Üçüncü safhada ise Müslümanlar toparlandılar ve bir tepeye sığınarak üzerlerine gelen düşmanı püskürttüler.

Uhud Savaşı'nın lidere itaatin ne kadar önemli olduğunu göstermesi bakımından İslam tarihinde çok önemli bir yeri vardır.

Uhud Savaşı'nda okçuların buldukları tepeyi, Peygamberimiz'in kesin emri olmasına rağmen erken terketmeleri sonucu dağılma meydana gelmesi, İslam dininde emre itaatin ne kadar önemli olduğunu gösteren bir örnektir.

Allah'ın yardımı ihlaslı olarak kendisine yönelen kişilerdir. Allah'ın yardımı ancak gaye tamamen Allah rızasını gözetmek olduğu zaman söz konusudur. Müslümanlar niçin savaştıklarını unutup, gayelerine Allah rızasından başka bir şey karıştırdıklarında artık Allah'ın yardımı söz konusu değildir. Uhud Savaşı'nda Müslümanlar bunu kanlarıyla, canlarıyla ödeyerek öğrendiler. Allah (c.c.) bu yenilginin sebeplerini; gevşeme, verilen emir hususunda çekişme, isyan etme ve dünyayı isteme olarak bildirmektedir.

• Hicretin 4. Yılı Olayları

Rec'i Olayı ve Bi'rîmaüne Faciası

Uhud Savaşı'ndan sonra müşriklerin cesaretleri arttığı için Medine'de Müslümanların güvenliği geniş ölçüde sarsıldı. Resûlullah (s.a.v.) bir taraftan gerekli savunma tedbirleri alıyor, diğer taraftan da İslam'ı yaymak için her fırsattan yararlanmaya çalışıyordu. Müslümanlığı kabul edip dinin hükümlerini ve Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenmek isteyen kabilelere öğretmen ve vaizler gönderiyordu.

Adal ve Kare kabilelerinden bir heyet Resûlullah (s.a.v.)'e başvurarak, kabilelerine Müslümanlığı ve Kur'ân-ı Kerîm'i öğretecek öğretmenler göndermesini istediler. Resûlullah (s.a.v.) bunlara Sâbit oğlu Asım başkanlığında 10 kişi gönderdi. Yolda Usfan ile Mekke arasındaki Reci' kuyusu yakınında Huzeyl kabilesinden

200 kişilik bir çetenin hücumuna uğradılar. Öğretmenlerden sekizi çarpışarak şehit oldu, ikisi esir alındı. Zeyd ve Hubeyb adlarındaki bu iki zatı Huzeyliler Mekke'ye götürüp sattılar. Bu iki kişi de Mekke müşriklerince feci bir şekilde idam edildi.

Öte yandan hicretin 4. yılında Necid Şeyhi Ebû Bera Malikoğlu Amir, Medine'ye gelerek Resûlullah (s.a.v.)'e: *"Eğer Necid bölgesine bir irşat heyeti gönderirseniz, büyük bir kısmının Müslüman olacağını ümit ediyorum."* dedi. Resûlullah (s.a.v.): *"Necid bölgesi halkına güvenemiyorum."* diye cevap verdi. Ebû Bera öğretmenlerin hayatı için kabilesi adına kesin teminat verdiği için Resûlullah (s.a.v.) Ebû Bera'nın kardeşinin oğlu Amr b. Tufeyl'e bir mektup yazarak Münzir b. Amir'in başkanlığında 70 kişilik bir heyeti Necid bölgesine gönderdi. Bunların hepsi Suffe ashabındandı. Kafile Medine'den 4 konak uzaklıkta Mâûne Kuyusu denilen yere varınca içlerinden Haram b. Milhan ile Resûlullah (s.a.v.)'in mektubunu Amir b. Tufeyl'e gönderdiler. Amir mektubu bile okumadan Haram'ı şehit etti. Daha sonra Amir b. Tufeyl, Haram bin Milhan'ın dönmesini bekleyen öğretmenler üzerine hücum etti. Hepsi şehit oldu. İçlerinden yalnızca Ka'b b. Zeyd yaralı olarak kurtulmuştu. O da Hendek savaşında şehit oldu.

Allah, Resûlullah (s.a.v.)'i Cibril aracılığı ile bu faciadan haberdar etti. Bu vahim olay Resûlullah (s.a.v.)'i çok üzdü.

İçki ve Kumarın Haram Kılınması

İslam dininde içki ve kumar haram kılınmıştır (Mâide suresi, 5. ayet). Çünkü içki ve kumar aynı zamanda akla, bütçeye ve topluma zararlıdır. İçkinin ve kumarın haram oluşu ise insanlığın faydasıdır. Kur'ân-ı Kerîm'de içki ile kumar, iki ayette birlikte bildirilmiştir. İslam dini aklın muhafazasına çok önem vermiştir.

İçki, sarhoşun yalnız aklına ve vücuduna değil, diğer taraftan çocuklarına, malına ve şerefine de zarar verir. İçki, insanların arasını açar, akrabayı birbirine düşürür, toplumun dayanışmasını ve düzenini bozar. İçkinin en büyük zararı insan aklınadır. İnsanın düşünmeksizin akılsızca işler yapmasına sebep olur.

Kumar da toplumun servetini, saadetini korumak için haram olmuştur. Kur'ân-ı Kerîm'de içkinin haram oluşu hakkında dört ayet vardır. Bunlardan birincisi Mekke'de, diğer üçü Medine'de inmiştir. İçkiyi kesinlikle yasaklayan ayet:

“Ey iman edenler! Şarap, kumar, dikili taşlar (tapınak için dikilmiş putlar), fal ve şans okları, şeytanın işlerinden birer pisliktir, bunlardan (bu pis işlerden) uzak durun ki kurtuluşa eresiniz.” (Mâide suresi, 90. ayet)

Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.), bu ilahî yasağı hemen ilan ettirdi. Bunu duyan Müslümanlar, evlerinde ve mahzenlerinde bulunan şarapları derhâl döktüler. Medine çarşısında sel gibi şarap aktı. Resûlullah (s.a.v.), **“Sarhoşluk veren her şeyden sizi menederim. Çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haramdır.”** buyurmuşlardır.

• Hicretin 5. Yılı Olayları

Hendek Savaşı

Ahzâb Gazvesi da denilen bu savaş, hicretin beşinci yılı Şevval ayında (23 Şubat 627) Medine civarında meydana gelmiştir. İslam'a karşı ortak bir cephe oluşturmak isteyen Ben-i Nâdir Yahudileri'nin ileri gelenleri Mekke'ye giderek Kureyş müşriklerini Hz. Muhammed (s.a.v.) ile savaşmaya çağırdılar. Onlara: “Müslümanların kökünü kazıyuncaya kadar sizinle birlikte hareket edeceğiz.” dediler. Sonra bu grup, diğer müşrik kabileleri de harekete geçirdi.

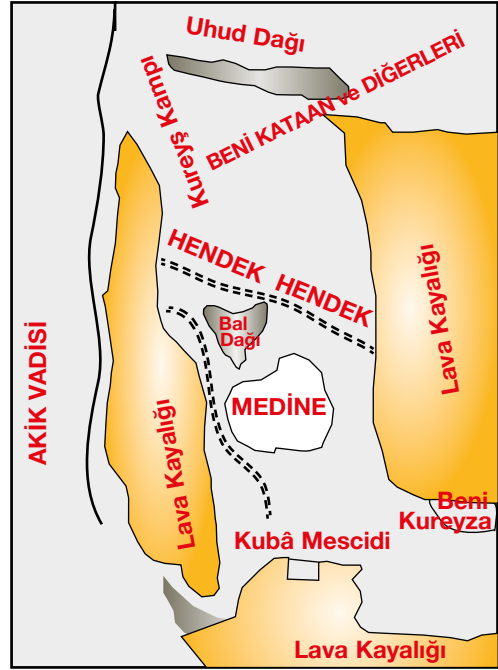
Kureyş müşrikleri bunca savaştan sonra bu gazanın Mekke ile Medine arasında son ciddi çarpışma olacağını seziyorlardı. Bu sebeple Ebû Süfyân, Yahudilerin davetine “kabul” cevabı verdi. Mekkeliler bu savaş için bütün kuvvetlerini hazırladılar. Tek düşünceleri vardı. İslam'ı ebediyen yok olmaya mahkum etmek. Bunun için her çareye başvurdular. Toplanan kuvvetler, büyük bir askerî birlik meydana getirdi. Arap yarımadası belki de o zamana kadar böyle bir ordu gücüne şahit olmamıştı. Sefere katılan savaşçıların sayısı 10.000'in üzerindeydi. Müslümanlar savunma durumu almayı tercih ettiler. Yapılan istişareler sonucu Selmân-ı Fâri-

sî'nin Medine'nin kuzeyine derin ve genişçe bir hendek kazılması teklifi kabul edildi. Medine'nin diğer tarafı dağ ve hurmalıklarla çevriliydi.

Kazılan hendek 9 m eninde, 4,5 m derinliğinde, 5500 m uzunluğunda idi. Kureyş birlikleri ve Yahudi müttefikleri Medine'ye gelince bu hendekle karşılaştılar. Hendek, müşriklerin şehre girmesine engel teşkil ediyordu. Müslümanlar hendeğin arkasında şehri korumak için hazır bekliyorlardı. İki ordunun askeri karşı karşıya gelmişti. Savaş karşılıklı ok atışlarıyla günlerce devam etti. 10.000 kişilik müşrik ordusu karşısında Müslümanların sayısı 3.000 kadardı. Yalnızca 36 atları vardı. Müslümanlar hendek önünde 10.000 kişilik müşrik ordusuna karşı durmağa çalışırken, bir yandan da Medine'yi Yahudilerin baskınından korumak zorunda kaldılar. Böyle tehlikeli bir anda münafıklar da bozgunculuğa başladılar.

Yahudiler hem savaşı bıraktılar, hem de askerin maneviyatını sarsıcı propaganda yaptılar. Gatafan kabilesinden Nuaym b. Mes'ûd bu sırada Müslüman olmuştu. Bundan kimsenin haberi yoktu. Resûlullah (s.a.v.) ile gizlice görüşerek, müşriklerle Yahudilerin arasını açmak için izin istedi. Resûlullah (s.a.v.), "Harp hiledir, yapabilirsen yap." buyurdu. Nuaym, önce Benî Kurayza'ya, sonra müşriklerin yanına giderek onları birbirine düşürdü. Daha sonra çıkan fırtına ve kasırgadan müşriklerin çadırları uçtu, kazanları devrildi, ocakları söndü, develer ve atlar birbirine karıştı. Müşriklerin burunları, gözleri tozla toprakla doldu. Karargahları alt üst oldu, ortalığı dehşet kapladı. Neye uğradıklarını şaşırıyorlardı. Bunun üzerine Ebû Süfyân: "Ben dönüyorum, siz de gelin." diyerek devesine bindi. Mekke'nin yolunu tuttu. Diğerleri de onu izledi. Bu savaşta müşriklerden 4 kişi ölmüş, Müslümanlardan 5 kişi şehit düşmüştü.

Resûlullah (s.a.v.), her alanda olduğu gibi Müslümanların savaş teknikleri ve planları konusundaki bilgi ve tecrübelerinden istifade etmiştir. İslam dini savaşdaki hile ve planları öğrenmeye ve geliştirmeye teşvik etmiştir. Bedir günü Resûlullah (s.a.v.) Bedir'e en yakın kuyuya geldiğinde Hubâb b. Münzir: "Yâ Resûlallah! Burası konaklama yeri değildir, milleti kaldır. Kureyş'e en yakın olan

suya gidelim ve oraya inelim, sonra o suyun dışındaki kuyuların sularını bozalım.” teklifi üzerine Resûlullah (s.a.v.): “Hakikaten çok iyi bir fikir söyledin.” dedi ve bu teklifi kabul etti. Uhud Savaşı’nda Ebû Talha’nın ok atma yeteneğinden istifade ettiğini, Hendek Savaşı’nda da Selmân-ı Fârisî’nin o zamana kadar hiçbir Arabin duymadığı hendek kazma savaş taktiğini uyguladığını görüyoruz.

• Hicretin 6. Yılı Olayları

Hudeybiye Antlaşması (Zilkade 6 H./ Mart 628 M.)

Bu antlaşma Mekkelilerle Hudeybiye kuyusu civarında yapılmıştır. Hicretin altıncı yılında Peygamber Efendimiz (s.a.v.) 1.400 Müslümanla birlikte umre için Mekke’ye hareket etti. Kureyş müşrikleri, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ve ashabını Mekke’ye sokmamayı kararlaştırdılar. Bu amaçla bir süvari birliği gönderip Mekke yakınlarında Peygamberimiz’in yolunu keserek onun Mekke’ye girişini engellediler. Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.) Hz. Osman’ı Kureyş’e elçi olarak gönderdi. Kureyşliler ise Resûlullah’ın elçisi Hz. Osman’ı hapsederek bırakmadılar. Bunun üzerine Müslümanlar arasında Hz. Osman’ın öldüğü söylentisi yayıldı. Bu söylenti üzerine Müslümanlar Resûlullah’a Kureyş’le harbetmek üzere biat ettiler. Bu biat “Biatu’r-Rıdvan” olarak isimlendirildi.

Kureyş ileri gelenleri, Müslümanların Peygamber Efendimiz’e yaptıkları biatı haberdar olunca korktular. Yaptıklarından pişman oldular, Resûlullah’a elçiler gönderip bu sene Mekke’ye girmekten vazgeçmesi için anlaşmak istediler. Ancak bu istekleri Resûlullah (s.a.v.) tarafından kabul edilmedi. Kureyş bu elçilerin başarı sağlayamadığını görünce meşhur hatipleri Süheyl b. Amr’ı gönderdi. Süheyl Resûlullah’dan özür diledi. Kureyş, Hz. Osman (r.a.) ve onunla birlikte tutukladığı Müslümanları serbest bıraktı. Sonunda aşağıdaki maddeler üzerinde Müslümanlarla müşrikler arasında anlaşmaya varıldı. Buna göre:

1. İki topluluk arasında 10 yıl müddetle savaş yapılmayacaktır.
2. Resûlullah (s.a.v.) Müslüman olup velisinin izni olmaksızın Medine’ye sığınacak Kureyşlileri geriye gönderecektir.
3. Kureyş Hz. Muhammed (s.a.v.)’den ayrılarak kendilerine sığınan kişileri geriye göndermeye mecbur değildir.
4. Taraftarlar diğer kabilelerden diledikleri ile ittifak yapabilirler. Bu kabileler taraflardan dilediklerinin himayesine girebilirler.
5. Resûlullah (s.a.v.) bu yıl umre yapmaksızın dönecek, gelecek yıl ashabıyla birlikte Mekke’ye girmesine izin verilecektir.

Müslümanlar Kureyşlilerin Mekke'yi boşaltmasından sonra şehre girecek ve burada sadece üç gün kalacaklardır. Yanlarında silah olarak sadece kınlarında olan kılıçlar bulunacak. Diğer silahlara kesinlikle müsaade edilmeyecektir.

Umre için yola çıktığı hâlde bunun gerçekleştirilememesi, antlaşma metnine "Bismillâhirrahmânirrahîm" yerine Kureyş temsilcisinin ısrarıyla "Bismikella-hümme", "Resûlullah" yerine de "Abdullah oğlu Muhammed" yazılması ashaba çok ağır gelmişti.

Aynı şekilde Kureyş, Mekke'ye sığınanları geriye teslim mecbur olmadığı hâlde, Kureyşlilerden Müslüman olup Medine'ye sığınanları teslim razı olmak da Müslümanlara çok ağır geldi. Bu antlaşma hakkında Müslümanlar Resûlullah'a soru sormaya cesaret edemiyordu. Nihayet Hz. Ömer (r.a.) ayağa kalktı ve ona şöyle dedi:

"Sen Allah'ın elçisi değil misin?"

Resûlullah (s.a.v.): - "Evet" karşılığını verdi.

Hz. Ömer (r.a.): - "Biz Müslümanlar değil miyiz?" diye sordu.

Resûlullah (s.a.v.): - "Evet biz Müslümanlarız." buyurdu.

Bu defa Hz. Ömer (r.a.): - "Onlar müşrik değil mi?" dedi.

Peygamberimiz (s.a.v.): - "Evet" cevabını verdi.

Hz. Ömer (r.a.): - "Durum böyle de niçin dinimizin küçük düşürülmesine rıza gösteriyoruz?" dedi.

Resûl-i Ekrem bu ani çıkışa şöyle cevap verdi:

- "Ben Allah'ın kulu ve resulüyüm. Hiçbir zaman Allah'ın emrine karşı gelmiş değilim. O beni hiçbir zaman kayba uğratmayacaktır."

Sonra da ashabından şikayetçi olanları hafifçe azarladı. Bu antlaşma sayesinde Peygamber Efendimiz İslam'ın tebliği, yayılması ve Medine'de işlerin düzene konulması için zemin hazırlamış oluyordu.

"Sizin hayır bildiklerinizde şer, şer bildiklerinizde hayır vardır." (Ayet)

Sonuçları itibarıyla bu antlaşma Müslümanlar için bir fetih olmuştur. Barış sayesinde harp tehlikesi ortadan kalkınca insanlar birbirinden emin bir şekilde bir araya gelerek anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak için görüşmelere başladılar. Barışla sağlanan bu ortamda kendisine İslam'dan bahsedilen herkes hemen İslam'ı kabul ediyordu. Nitekim barışın ardından geçen iki sene içerisinde, en az bundan önceki Müslümanların sayısı kadar kişi Müslüman olmuştur.

Resûlullah (s.a.v.) barış antlaşmasının imzalanmasından üç gün sonra Medine'ye döndü. Böylece Müslümanlar Hudeybiye'de 20 gün kadar kalmış oldular. Dönüşte yolda Fetih suresi indi. Cenâb-ı Hak, Hudeybiye Antlaşması'nın Müslümanlar için hüsrân ve zillet değil, aksine zafer olduğunu bildiriyordu.

Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾
وَ يَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا ﴿٣﴾

“Biz sana doğrusu apaçık bir fetih ihsan ettik. Böylece Allah, senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlar. Sana olan nimetini tamamlar ve seni doğru bir yola iletir. Ve sana şanlı bir zaferle yardım eder.” (Fetih suresi, 1-3. ayetler)

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ ۖ فَمَنْ نَكَثَ
فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَسِيئَةٌ أَجْرًا عَظِيمًا

“Muhakkak ki sana biat edenler Allah’a biat etmektedirler. Allah’ın eli onların eli üzerindedir. Kim ahdini bozarsa, ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah ile olan ahdine vefa gösterirse Allah ona büyük bir mükâfât verecektir.” (Fetih suresi, 10. ayet)

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ
فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾
وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾

“Andolsun ki, o ağacın altında sana biat ederlerken Allah, o müminlerden razı olmuştur. Kalplerinde olanları bilmiş, onlara güven duygusu vermiş ve onları pek yakın bir fetihle ödüllendirmiştir. Yine onları elde edecekleri birçok ganimetlerle de mükâfâtlandırdı. Allah üstündür, hikmet sahibidir.” (Fetih suresi, 18-19. ayetler)

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾
سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

“Eğer kâfirler sizinle savaşıyorlardı, arkalarına dönüp kaçarlardı. Sonra bir dost ve yardımcı da bulamazlardı. Allah’ın öteden beri süregelen kanunu budur. Allah’ın kanununda asla bir değişiklik bulamazsın.” (Fetih suresi, 22-23. ayetler)

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدَىٰ مَعَكُوفًا
 أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ ۗ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ
 تَطُوهُمْ فَتَضَيَّبِكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ
 يَشَاءُ ۗ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾

“Onlar, inkar eden ve sizin Mescid-i Harâm’ı ziyaretinizi ve bekletilen kurbanların yerlerine ulaşmasını menedenlerdir. Eğer (Mekke’de) kendilerini henüz tanımadığınız mümin erkeklerle mümin kadınları bilmeyerek çiğnemeniz sebebiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı (Allah savaşı önlemezdi). Dilediklerine rahmet etmek için Allah böyle yapmıştır. Eğer onlar birbirinden ayrılmış olsalardı elbette onlardan inkar edenleri elemli bir azaba çarptırırız.” (Fetih suresi, 25. ayet)

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ ۗ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
 آمِنِينَ ۗ لَا مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ ۗ لَا تَخَافُونَ ۗ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ
 مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾

“Andolsun ki; Allah, elçisinin rüyasını doğru çıkardı. Allah dilerse siz güven içinde başlarınızı traş etmiş ve kısaltmış olarak, korkmadan Mescid-i Harâm’a gireceksiniz. Allah sizin bilmediğinizi bilir. İşte bundan önce size yakın bir fetih verdi.” (Fetih suresi, 27. ayet)

Müslümanlar, İslam’ın aleyhine gibi görünen bu anlaşmanın neden ve sonuçlarını anlayamadıkları hâlde, Resûlullah’a olan desteklerini kesmemiş, biatlarını en sadık şekilde devam ettirmiş ve sonuçta bu anlaşmanın Medine İslam devletine giden temeli oluşturduğunu görmüşlerdir.

• Hicretin 7. Yılı Olayları

Hükümdarları İslam'a Davet

Hudeybiye Antlaşması ile iki taraf arasında barış ve güvenlik sağlandı. Artık Müslümanlığın yayılması için İslam'ı herkese ve her tarafa duyurma zamanı gelmişti. Peygamberimiz (s.a.v.) âlemlere rahmet olarak gönderilmiş bir elçi, İslamiyet de evrensel bir din olduğu için Resûlullah (s.a.v.), İslam'ı her tarafa ulaştırmaya gayret ediyordu.

Resûlullah (s.a.v.), Hudeybiye'den dönünce bu konuyu ashabına danıştı. Komşu olan büyük devletlerin hükümdarlarıyla bazı arap kabilelerine mektup ve elçi gönderilmesi kararlaştırıldı. Üzerinde **"Muhammedün resûlullah"** yazılı mühürlenmiş tebliğ ve davet mektupları gönderildi. Bu mektuplar:

1. Dihyetü'l-Kelbî ile Bizans imparatoruna,
2. Abdullah b. Huzâfe ile İran kirasına,
3. Amr b. Ümeyye ile Habeş kralına,
4. Hatib b. Adiy ile Mısır valisine.

Bunların dışında çevrede bulunan bütün kabile ve emirliklere de gönderilmiştir.

İlk mektup Habeş kralı Necâşî'ye, ikincisi de Bizans imparatoru Heraklius'a gönderildi. Heraklius, Peygamberimiz'in elçisine çok iyi davrandı. Onlara: "Ben bir peygamberin geleceğini zaten biliyordum, ama sizden çıkacağını sanmazdım." Hiraklius'un kalbinde iman kıvılcımı belirmişti. Fakat ne yazık ki, dünya hırsı ve saltanatını kaybetme korkusu bu kıvılcımı söndürdü. Elçiye hediyeler vererek onu nezaketle geri çevirdi.

Habeşistan kralı ise Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in mektubunu almak için tahtından indi. Mektubu büyük bir saygı ile elçiden aldı ve okuttu. Necâşî ölünce, Resûlullah (s.a.v.) onun cenaze namazını kıldırmasıdır.

Mısır valisi, Peygamber (s.a.v.)'in elçisini iyi karşıladı. Elçiyle Resûlullah'a bir mektupla beraber kıymetli hediyeler gönderdi.

İran kirası Hüsrev Perviz Peygamberimiz (s.a.v.)'in mektubunu parçaladı. Fakat çok geçmeden kendisi de oğlu tarafından öldürüldü. Onun Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'i yakalaması için emir verdiği Yemen valisi Bazan ise Müslüman oldu.

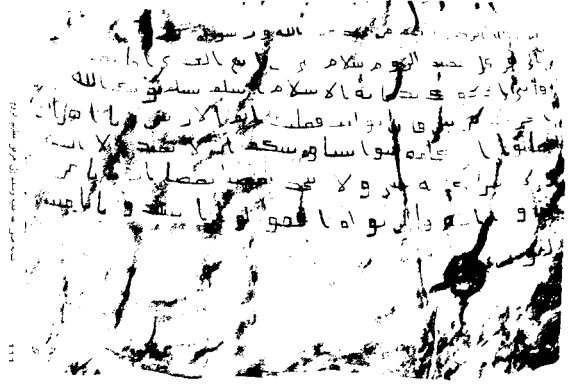
Bahreyn ve Umman emiri de aynı şekilde Müslüman oldular. Şam ve Yemen emirleri daveti reddettiler. Elçilere de iyi davranmadılar. Busra emirine gönderilen elçi Hâris bin Umeyr, Busra emirliğine bağlı Mûte valisi tarafından şehit edilerek, Mûte Savaşı'nın çıkmasına sebep olmuştur.

İslam'ı reddeden hükümdarların başında buldukları ülkelerin tamamı, daha sonraları birer birer İslamiyet'i kabul etmişlerdir.

• Hz. Peygamber (s.a.v.)'in İslam'a Davet Mektuplarından Örnekler

1. Bizans İmparatoru Heraklius'a Gönderilen Mektup

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla, Allah'ın resulü Muhammed'den Rumların büyüğü Heraklius'a: Doğru yola girenlere selam olsun. Ben seni İslam'a davet ediyorum. İslam'a girersen Allah sana iki kat ecir ihsan eder. (Kasas sure-si, 52-55. ayetler) Eğer teklifimi kabul etmezsen bütün Hristiyanların günahı hep senin üstüne olur. Ey Ehl-i kitab, sizinle bizim aramızda müşterek olan bir söze geliniz. Allah'tan başkasına ibadet etmeyelim. O'na ortak koşmayalım. Allah'tan başka, birimiz diğerimizi Rab tanımasın. Eğer Ehl-i kitab bu söze itiraz ederlerse, ey Ehl-i İslam deyiniz ki: "Biz Müslümanız, buna şahit olun."

2. İran Kirasına Gönderilen Mektup

"Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Allah'ın resulü Muhammed'den İran'ın büyüğü Kısra'ya: Selam hidayete tâbi olan, Allah'a ve resulüne inananlara, Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammed'in de O'nun kulu ve resulü olduğuna şehadet edenlere olsun. Seni Allah'ın daveti ile davet ediyorum. Ben hayatta olan herkesi mutlak olarak gelecek cehennem azabıyla korkutmak için, inkâra devam eden kâfirler üzerine azabın hak olması için bütün insanların hepsine gönderilmiş bir Allah elçisiyim. Müslüman ol, selamet bul. Şayet bu daveti reddersen Mecusilerin vebali senin üzerinedir."

• Hicretin 8. Yılı Olayları

Mûte Savaşı

Mûte Savaşı Müslümanlarla Hristiyanlar (Rumlar ve Hristiyan Araplar) arasında yapılan ilk savaştır. Sebebi Resûlullah (s.a.v.) elçisinin şehit edilmesidir. Resûlullah (s.a.v.) İslam'a davet için hükümdarlara, elçilerle mektuplar gönderdiği sırada Suriye'de Busra Emiri Şurahbil'e bir mektup göndermişti. Hristiyan olan Şurahbil, Bizans'ın himayesinde bulunuyordu. Hâris bin Umeyr, Şurahbil'e Kudüs'ün iki konak güneyinde bulunan Mûte kasabasında rastladı. Elçi olduğunu söyleyerek Hz. Peygamber (s.a.v.)'in mektubunu Şurahbil'e verdi. Fakat Şurahbil devletler arası hukuk kurallarını çiğnedi. Resûlullah (s.a.v.)'in elçisini öldürdü.

Şimdiye kadar Peygamber (s.a.v.)'in elçilerinden hiçbiri öldürülmemiştir. Bu elçinin haksız yere öldürülmesi, gönderene karşı en büyük hakaret ve meydan okuma demektir. Bu sebeple, Resûlullah (s.a.v.) 3.000 kişilik bir ordu hazırlayarak, Hz. Zeyd'in komutasında yola çıkardı. Hâris'in şehit edildiği Mûte'ye kadar gidilmesini, Şurahbil ve halkının İslam'a davet edilmesini, kabul etmezler ise savaşılmasını emretti.

"Kadınları, çocukları, yaşlıları öldürmeyin. Evleri yıkıp harap etmeyin, ağaçları kesip tahribatta bulunmayın!" dedi.

Ordu'yu "Seniyyetü'l-Veda" tepesine kadar uğurlayan Hz. Peygamber (s.a.v.):

"Zeyd şehit olursa komutanlığı Câfer alsın. Câfer de şehit düşerse Revâha oğlu Abdullah komutan olsun!" buyurdu.

Müslüman ordusunun hareketini Mûte valisi Şurahbil duydu. Derhâl Hristiyan arap kabilelerinden büyük bir ordu hazırladı. Ayrıca durumu himayesinde bulunduğu Bizans imparatoruna bildirerek ondan da yardım istedi. Böylece Şurahbil 200.000 kişilik büyük bir ordu topladı. İki taraf arasında gerek sayı, gerek silah ve teçhizat bakımından çok büyük bir fark vardı. Tarihte iki taraf arasında böylesine ölçüsüz bir fark görülmemiştir. 200.000 kişilik bir ordu karşısında 3.000 mücahit vardı. İki ordu Mûte'de karşılaştı. Zeyd sancak elinde ileri atıldı. Kahramanca çarpıştı. Ölümünden yılmadığını gösterdi. Fakat düşman mızrakları arasında şehit düştü.

Zeyd şehit olunca sancağı hemen Câfer aldı. Emsalsiz kahramanlıklar gösterdi. Önce sağ eli kesildi. Sancağı sol eliyle tuttu. Sol eli de kesilince kollarıyla sancağı sarıldı. Şehit olana kadar sancağı bırakmadı. Câfer'den sonra sancağı Revâha oğlu Abdullah aldı. O da şehit olana kadar kahramanca savaştı. Revâha oğlu da şehit olunca askerde kısa bir panik yaşandı. Morali bozulan askerin toparlanmasını Hâlid b. Velîd sağladı. Hâlid komutayı eline aldı. Sancak elinde akşama kadar çarpıştı. O gün elinde tam 9 kılıç parçalandı. Bu savaş Hâlid'in Müslüman olduktan sonra katıldığı ilk savaşı.

Gece olunca Hâlid b. Velîd askeri yeniden düzenledi. Öndekileri arkaya, arkadakileri öne geçirdi. Sağdakileri sola, soldakileri sağa aldı. Böylece düşmana yardım için yeni kuvvetler gelmiş görüntüsü verdi. Sabah olunca da ansızın şiddetli bir hücumla geçerek düşmanı bozguna uğrattı. Bu fırsattan yararlanarak askerini ustalıklarla geri çekti. İkiyüzbin kişiye karşı yapılan bu çetin savaşta Müslümanlar sadece 12 şehit vermişlerdi. Bu durum komutanların savaşı çok başarılı idare etmeleri ve canlarını feda etmekten çekinmemelerinin bir sonucuydu. Cenâb-ı Hak zaman, mekân ve mesafe kavramını kaldırarak Peygamberimiz'e savaş meydanını olduğu gibi göstermişti. Mescid-i Nebevî'de minber üzerinde oturarak gözyaşları içerisinde savaşı ashabına anlatırken sancağı Hâlid b. Velîd alınca ise: "Allah'ım Hâlid senin kılıçlarından bir kılıçtır. Sen ona yardım et!" diye dua etmişti. Bundan sonra Hâlid b. Velîd'e "**Seyfullah**" (Allah'ın kılıcı) denildi.

Mekke'nin Fethi

Mekke, hicretin sekizinci yılı ramazan ayında (1 Ocak 630) fethedilmiştir. Hudeybiye Antlaşması'na göre Müslümanlar da, Mekkeliler de diğer tarafın himayesine giren kabilelere saldırmayacaktı. Düşmanlarına da yardımcı olmayacaktı. Mekke müşriklerin himayesine girmiş bulunan Bekiroğulları Müslümanların himayesindeki Huzâalılara saldırarak 23 kişiyi öldürdüler. Mekkeliler de Bekiroğulları'na yardım edince Hudeybiye Antlaşması bozulmuş oldu. Kureyş müşrikleri bu antlaşmayı bozduklarına pişman olup Resûlullah'a Ebû Süfyân'ı gönderip antlaşmayı yenilemek istediler ise de Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bu teklife herhangi bir cevap vermedi. Peygamberimiz Kureyş üzerine yürüyüp Mekke'yi fethetmeye karar vererek hazırlıklara başladı. Ancak bu niyetini açıklamadı ve yapılan hazırlıkları gizlilikle yürüttü.

Hz. Peygamber (s.a.v.) Mekke seferine kesin karar verince, Hâtib b. Ebû Beltea Kureyş kabilesine bir mektup yazdı. Kureyş'in önlem alması için mektubunda Hz. Peygamber'in Mekke üzerine yürüyeceğini bildiriyordu. Mektubu bir kadına teslim etti. Fakat Allah durumu vahiy yoluyla Hz. Peygamber (s.a.v.)'e bildirdi. Resûlullah mektubu kadından almaları için Hz. Ali (r.a.) ve Zübeyr b. Avvâm (r.a.)'ı gönderdi. Kadın yolda yakalandı. Mektubu yazan Hâtib, Bedir Savaşı'na katılmasından dolayı Hz. Peygamber (s.a.v.) tarafından affedildi.

Hz. Peygamber (s.a.v.) onbin kişilik ordusuyla hicri 10. yılda, ramazan ayının sekizinci gününde, miladi 1 Ocak 630 tarihinde, Medine'den hareket etti. Merruzahran vadisine gelince orduya konaklama emri verdi ve her askerin ateş yakmasını istedi. Amacı orduyu kalabalık göstererek Kureyş'i yıldırma, Mekke'ye kan dökmeden girmekti. Mekkeliler Müslümanların yaktıkları bu ateşi görünce telaşa

kapıldılar. Ne olduğunu anlamak için Ebû Süfyân'ı gönderdiler. Fakat Ebû Süfyân Resûlullah (s.a.v)'in muhafızları tarafından yakalanarak Peygamberimiz'in huzuruna getirildi. Resûlullah'a karşı en çok kin besleyen Mekke'nin reisi Ebû Süfyân burada Müslüman oldu. Artık Mekke fethedilmiş demektir.

Merruzzahran'dan hareket edileceği sırada Resûlullah (s.a.v.) Hz. Abbas'a "Ebû Süfyân'ı yolun dar bir yerine götür. İslam ordusunun ihtişamını görsün!" diye emretti. İslam mücahitlerinin şanlı geçişini gören Ebû Süfyân, Mekke'nin tesliminden başka çare olmadığını anladı. Hz. Abbas'tan ayrılarak hemen Mekke'ye döndü. Harem-i şerif'e vardı. Heyecan içerisinde kendisini bekleyen Mekkelilere yüksek sesle hitab etti:

- "Muhammed (s.a.v.) karşı koymanıza imkân olmayan bir ordu ile geliyor.
- Her kim Ebû Süfyân'ın evine gelirse emniyettedir.
- Her kim silahını bırakır, evine kapanırsa emniyettedir.
- Her kim Harem-i şerif'e sığınrsa emniyettedir.

Ey Kureyş! Müslüman olun ki, selamet bulasınız."

Ebû Süfyân'ı dinleyenler şaşırıp kaldılar. Her gün Müslümanlığın aleyhinde bulunan kişi şimdi herkese "Müslüman olun" diyordu. Herkeste bir telaş başladı. Çoğunluk Ebû Süfyân'ın sözlerine uyup evlerine çekildiler. Bir kısım da Harem-i şerif'te ve Ebû Süfyân'ın evinde toplandılar. Mekke savaş yapılmadan teslim oldu. Müslümanlar Kâbe'yi tavaf ettiler ve putları kırdılar. Bunları yaparken de şöyle haykırıyorlardı:

"Hak geldi batıl zail oldu. Elbette batıl yok olmaya mahkûmdur." (İsrâ suresi, 81. ayet)

Peygamber Efendimiz ashabına Kâbe'deki 360 putu ve diğer resimleri temizlemelerini emretti. Temizlik işi bitince Kâbe'nin içine girip tekbir getirdi. Sonra dışarı çıkarak Makam-ı İbrâhîm'de namaz kıldı. Kâbe'nin kapısının eşiğinde durarak bütün insanlığa yönelik tarihi konuşmasını yaptı.

"Ey insanlar! Kâbe'nin muhafızlığı ve hacılara zemzem suyu dağıtma görevinin dışında ne kadar cahiliye adet ve merasimleri varsa bugünden itibaren hepsi kaldırılmıştır."

Konuşmasından sonra Resûlullah Kâbe'nin anahtarını istedi. Osman b. Talha anahtarı getirip teslim etti. Sahâbîler bu kutsal vazifenin kendilerine verilmesini arzu ediyorlardı. Ama Resûlullah, yıllardır bu hizmeti yapmakta olan Osman b. Talha'ya anahtarı yeniden uzatarak:

- "Ey Osman! Anahtarını al. Çünkü bugün iyilik ve ahde vefa günüdür." buyurdu.

Osman b. Talha bu olaydan sonra Müslüman oldu. Bu olay ahde vefa ve emânetin ehline verilmesi konusunda güzel bir örnek teşkil etmektedir.

• Hicretin 9. Yılı Olayları

Tebük Seferi

Hicretin 9. yılında (M. 630) Hicaz bölgesinin kuzeyinde Medine ile Şam arasında bulunan Tebük'te Bizans'a karşı yapılmıştır. Müslümanlar Mûte Savaşı'ndan sonra çeşitli zaferler kazandılar. Mekke'yi fethettiler. Hevâzin ve Sakîf kabilelerini hezimete uğrattılar. Bu durumda Bizans için Müslümanlarla çarpışmak kaçınılmaz bir hâle gelmişti. Çünkü Müslümanların büyük bir güç oluşturması Bizanslıları korkutuyordu. İslamiyet'in yayılmasını istemeyen Bizans, Müslümanlara saldırmak üzere Şam da büyük birlikler oluşturdu. İmparator Heraklius topladığı askerlerinin bir senelik ücretini peşin verdi. Bu ordu Arap yarımadasına doğru yürüyüşe geçti.

Hz. Peygamber (s.a.v.) de onların karşısına çıkacak bir ordu hazırlamak için bütün gücüyle çalıştı. Fakat mevsim yaz mevsimi, aynı zamanda hasat zamanı olunca Müslümanlar zorlandılar. Diğer taraftan münafıklar da Müslümanların savaşıma gayret ve arzusunu durdurmak için planlar kuruyorlardı. Medine'nin etrafındaki kabilelere mensup mücahitler Tebük Seferi'ne katılmak için Medine'ye akın akın gelmeye başladılar. Kısa zamanda yaklaşık 30.000 kişilik büyük bir ordu toplandı. Kıtık sebebiyle askerlerin birçoğunun teçhizatı tam değildi. Resûlullah (s.a.v.) zenginlerin ordu için bağışta bulunmalarını istedi. Herkes elinden geldiğince bağış yaptı. Kadınlar bilezik, küpe ve ziynet eşyalarını verdiler. Hz. Ebû Bekir (r.a.) malının tamamını, Hz. Ömer (r.a.) ise yarısını bağışladı. En fazla bağışı ise bütün silah ve teçhizatıyla birlikte 300 deve ve 1.000 dinar veren Hz. Osman (r.a.) yaptı. Bu büyük bağışı sebebiyle Peygamberimiz (s.a.v.) Hz. Osman (r.a.) için: - "Allah'ım ben Osman'dan razıyım, sen de razı ol!" diyerek dua etmiştir. İslam ordusu bu güç şartlar altında böyle kahramanlardan oluşmuştur. Oluşumundaki güçlüklerden dolayı bu orduya "Ceyşü'l-Usre = Güçlük Ordusu" denmiş ve bu orduda bulunanlar Allah'ın rızasını kazanmıştır. Bu ordu her şeyini feda

etmeye hazır bir vaziyette yürüdü. Usayd b. Hudaýr, Hubâb b. Münzir, Hâlid b. Velîd gibi kahramanlar komutan rütbesinde idiler. Bizans Müslümanlardan bu kadar kişinin orduya katılmasını beklemiyordu. Bu büyük ordunun gelişi onları korkuttu. Bu sebeple Bizans ordusu saldırıya geçmek yerine ülkesinin içlerinde bir savunma yeri bulmak için geri çekilmişti. Düşman ordusu geri çekilince Hz. Peygamber (s.a.v.) onlara hücum etmek istemedi. Ordusunu Tebük'te topladı. Böylece düşmanlara korku saldı. Arap yarımadasıyla Şam arasındaki sınır boylarında yaşayanlarla antlaşma yaptı. Böylece Tebük Gazası savaş olmadan sona erdi. Bu Hz. Peygamber (s.a.v.)'in son gazası olmuştur.

• Hicretin 10. Yılı Olayları

Arabistan'da Müslümanlığın Yayılışı

İslamiyet Mekke'de doğdu, Medine'de gelişti. Hudeybiye barışından sonra Medine dışında yayılmaya başladı. Hicretin 9. yılına kadar olan dönemde, İslamiyet'in yayılması için etraftaki kabilelere İslam'ı anlatıp öğretecek kimselerin gönderilmesi gerekli idi. Çünkü İslam'ın ulaşmadığı yerler çoğunlukta idi. İslam'dan haberdar olanların bir kısmı da bu din hakkında yeterli bilgiye sahip değildi. Ayrıca bazı Arap kabileleri çeşitli nedenlerden dolayı İslamiyet'i kabullenmek istemiyorlardı.

Mekke'nin fethinden sonra ise İslam iyice güçlendi. Bundan sonra her taraftan Arap kabileleri grup grup Medine'ye gelip Müslümanlığı kabul ettiler. Kısa zamanda Allah'ın yardımıyla Arabistan baştan başa Müslüman oldu. Sayıları çok az olan Yahudi ve Hristiyanlardan başka yarımadada Müslüman olmayan kabile kalmadı. Her tarafta "Allâhuekber" sesleri yükseliyordu. Kısa zamanda kazanılan bu başarı Allah'ın yardımının eseri idi. Mekke'de ilk vahiy ile başlayan, Peygamber (s.a.v.)'in Mekke'den Medine'ye hicretiyle hızlanan ve Mekke'nin fethedilmesinin ardından peşpeşe kazanılan zaferlerle daha da güçlenen İslam dini her geçen gün daha fazla yayılmakta idi. Arap yarımadasında Müslümanlara karşı koyabilecek bir kuvvet de kalmamıştı.

• Hicretin 11. Yılı Olayları

Veda hacı

Hz. Peygamber (s.a.v.) hicretin 10. yılı Zilhicce ayında (632) hac görevini yerine getirdi. Hz. Peygamber (s.a.v.) önceden de Mekke döneminde Kâbe'yi ziyaret etmişti. Fakat bu ziyaretler İslami haccın farz oluşundan evveldi ve Hz. İbrâhim (a.s.)'ın dinine göre yapılmıştı. Hz. Peygamber (s.a.v.) ashâbı ile vedalaştığı ve bir daha Kâbe'yi göremediği için bu hacca **"Haccetü'l-İslam"** (İslam Hacı) isimleri verilmiştir. Daha çok **"Veda hacı"** diye meşhur olmuştur. Bu sebeple bu hacda Hz. Peygamber (s.a.v.) tarafından o zamanki Müslümanlara ve onlar vasıtasıyla gelip geçecek bütün ümmetine hitaben yapılan meşhur hutbeye de **"Veda hutbesi"** denilmiştir.

Resûlullah (s.a.v.) Zilkade ayında hac farızasını eda etmek için Mekke'ye gideceğini ilan etti. Onunla birlikte haccetmek isteyen Müslümanlar Medine'de toplanmaya başladılar.

Resûlullah (s.a.v.) 25 Zilkade, cumartesi günü öğle namazını kıldıktan sonra ailesi ve ashâbı ile birlikte Medine'den çıktı. Hz. Peygamber (s.a.v.) ile birlikte haccedecek için Medine'de toplananların sayısı 100.000'e yaklaşmıştı. Yol boyunca katılanlar ve doğrudan Mekke'ye gidenlerle haccedeceklerin sayısı yaklaşık 124.000'e ulaşmıştı. Bu muazzam kalabalık Resûlullah (s.a.v.)'ın etrafında bir insan seli gibi dalgalana dalgalana ilerliyor, "Allâhuekber" ve "Lebbeyk Allahümme Lebbeyk" nidalarıyla dağ taş ilerliyor.

Yolculuk on gün sürdü. Resûlullah (s.a.v.) Kâbe'yi usulüne göre tavaf etti. Safa ve Merve arasında sa'y yaptı. Arafat vadisinin ortasında Müslümanlar kendisini dinlemek üzere etrafında toplanmıştı. Resûlullah (s.a.v.), burada onların şahsında bütün insanlığa **"Veda hutbesi"** diye meşhur olan insanlık tarihinin en etkili ve önemli hutbesini okudu.

Resûlullah (s.a.v.), bu hutbesiyle dünya tarihinde en büyük inkılabı yapmıştır. Asırlarca devam eden kan gütme adeti Arabistan Yarımadası'nda mal, can, ırz güvenliğini ortadan kaldırmıştı. Tefecilik ise bütün fakirleri, zenginlerin kölesi hâline getirmişti. Kadınlar erkeklerin malı sayılır, bir erkekten diğerine devredilir, kumarda para yerine geçerdi. Babaların suçlarından evlatlar, evlatların suçlarından da babalar sorumlu tutulurdu. Saklanan bir insanın cezasını ailesinden ele geçen başka biri çekerdi.

Peygamberimiz (s.a.v.), Veda hutbesi ile eski cahiliye döneminin bütün bu kötülüklerini, her türlü zulmü ortadan kaldırdı. Allah'ın emir ve yasaklarını tekrarladı. Erkeklerin kadınlar üzerinde, kadınların da erkekler üzerinde olan karşılıklı haklarından bahsetti. Bütün Müslümanların kardeş olduklarını ilan etti.

Bu tatlı ve açık ifadeli nutuk, herkes tarafından duyulabilsin diye güzel ve

gür sesli kişiler tarafından cümle cümle tekrarlandı. Resûlullah (s.a.v.) hutbesini tamamlarken sahabilere:

- "Tebliğ ettim mi?" diye sordu. Onlar da:

- "Evet yâ Resûlallah, tebliğ ettin!" dediler.

Bunun üzerine Peygamberimiz üç defa,

- "Şahit ol yâ Rab!, Şahit ol yâ Rab!, Şahit ol yâ Rab!" dedi. Sonra.

- "Benim söylediklerimi burada bulunanlar bulunmayanlara iletin!" buyurdular.

Hz. Peygamber (s.a.v.) Arafat'ta vakfe hâlinde iken kendisine Kur'ân-ı Kerîm'in şu son ahkam ayeti nazil oldu.

أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ
لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا

"...Bugün, dininizi ikmal ettim. Size nimetimi tamamladım ve din olarak size İslam'ı seçtim." (Mâide suresi, 3. ayet)

Bismillâhirrahmânirrahîm

“Ey İnsanlar!

Sözümü iyi dinleyiniz! Bilmiyorum, belki bu seneden sonra sizinle burada bir daha buluşamayacağım.

İnsanlar!

Bugünleriniz nasıl bir mukaddes bir gün ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir, her türlü tecavülden korunmuştur.

Ashabım!

Muhakkak Rabbiniz’e kavuşacaksınız. O da sizi yaptıklarınızdan dolayı sorguya çekecektir. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönmeyiniz ve birbirinizin boynunu vurmayınız! Bu vasiyetimi burada bulunanlar, bulunmayanlara ulaştırın. Olabilir ki, burada bulunan kimse, bunları daha iyi anlayan birisine ulaştırmış olur.

Ashabım!

Kimin yanında bir emanet varsa, onu hemen sahibine versin. Biliniz ki, faizin her çeşidi kaldırılmıştır. Allah böyle hükmetmiştir. İlk kaldırdığım faiz de Abdulmuttalib’in oğlu (amcam) Abbas’ın faizidir. Lakin anaparanız size aittir. Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız.

Ashabım!

Dikkat ediniz, cahiliyeden kalma bütün adetler kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası Abdulmuttalib’in torunu İyâs bin Rebîa’nın kan davasıdır.

Ey İnsanlar!

Muhakkak ki, şeytan şu toprağınızda kendisine tapınmaktan tamamen ümidini kesmiştir. Fakat siz bunun dışında ufak tefek işlerinizde ona uyarsanız, bu da onu memnun edecektir. Dininizi korumak için bunlardan da sakınınız.

Ey İnsanlar!

Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları, Allah'ın emaneti olarak aldınız ve onların namusunu kendinize Allah'ın emriyle helal kıldınız. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, kadınların da sizin üzerinizde hakkı vardır. Sizin kadınlar üzerindeki hakkınız; yatağınızı hiç kimseye çığnetmemeleri, hoşlanmadığınız kimseleri izniniz olmadıkça evlerinize almamalarıdır. Eğer gelmesine müsaade etmediğiniz bir kimseyi evinize alırsa, Allah size onları yataklarında yalnız bırakmanıza ve daha olmazsa hafifçe dövüp sakındırmanıza izin vermiştir. Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları, meşru örf ve adete göre yiyecek ve giyeceklerini temin etmenizdir.

Ey Müminler!

Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırırmazsınız. O emanetler, Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim ve Peygamber (s.a.v.)'in sünnetidir.

Müminler!

Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleğiniz. Müslüman Müslümanın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşlerdir. Bir Müslümana kardeşinin kanı da, malı da helal olmaz. Fakat malını gönül hoşluğu ile vermişse o başkadır.

Ey İnsanlar!

Cenâb-ı Hak her hak sahibine hakkını vermiştir. Her insanın mirastan hissesini ayırmıştır. Mirasçıya vasiyet etmeye lüzum yoktur. Çocuk kimin döşğinde doğmuşsa ona aittir. Zina eden kimse için mahrumiyet vardır. Babasından başkasına ait soy iddia eden soysuz yahut efendisinden başkasına intisaba kalın köle, Allah'ın, meleklerinin ve bütün insanların lanetine uğrasın. Cenâb-ı Hak, bu gibi insanların ne tövbelerini, ne de adalet ve şehadetlerini kabul eder.

Ey İnsanlar!

Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Âdem'in çocuklarısınız, Âdem ise topraktır. Arabın, Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerine bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah'tan korkmaktır. Allah yanında en kıymetli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır.

Azası kesik siyahi bir köle başınıza amir olarak tayin edilse, sizi Allah'ın kitabı ile idare ederse, onu dinleyiniz ve itaat ediniz.

Suçlu kendi suçundan başkası ile suçlanamaz. Baba oğlunun suçu üzerine, oğul da babasının suçu üzerine suçlanamaz.

Dikkat ediniz! Şu dört şeyi kesinlikle yapmayacaksınız:

Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayacaksınız.

Allah'ın haram ve dokunulmaz kıldığı canı haksız yere öldürmeyeceksiniz.

Zina etmeyeceksiniz.

Hırsızlık yapmayacaksınız.

İnsanlar lâ ilâhe illallah deyinceye kadar onlarla cihat etmeye emronuldum. Onlar bunu söyledikleri zaman kanlarını ve mallarını korumuş olurlar. Hesapları ise Allah'a aittir.

İnsanlar!

Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz?"

Sahâbe-i kirâm hep birden şöyle dediler:

"Allah'ın elçiliğini ifa ettiniz, vazifenizi hakkıyla yerine getirdiniz, bize vasiyet ve nasihatta bulundunuz, diye şahadet ederiz."

Bunun üzerine Resûl-i Ekrem Efendimiz (s.a.v.) şahadet parmağını kaldırdı, sonra da cemaatin üzerine çevirip indirdi ve şöyle buyurdu:

"Şahit ol, yâ Rab! Şahit ol, yâ Rab! Şahit ol, yâ Rab!"

Peygamberimiz (s.a.v.)'in Hastalanması ve Vefatı

Veda Haccı'ndan döndükten sonra, Hz. Peygamber (s.a.v.) Uhud şehitlerini ziyaret edip cenaze namazlarını kıldı. Bunlar cenaze namazları kılınmadan defnedilmişlerdi. Hastalanmasından bir gün önce **“Cennetü'l-Bakî”** denilen kabristanı ziyaret etmiş, burada defnedilmiş Müslümanlar için dua etmişti. Peygamberimiz (s.a.v.) böylece hayatta olanlarla vedalaştığı gibi, sanki ölenleriyle de vedalaşmıştı. Resûlullah (s.a.v.), Bâki Kabristanı'ndan döndüğü gece hastalandı. Hastalığı 13 gün sürdü. 1 Rebûlevvel, pazartesi günü öğleden sonra vefat etti.

Resûlullah (s.a.v.)'in Yıkanması ve Defni

Resûlullah (s.a.v.)'in cenazesi halife seçimi yapıldıktan sonra salı günü yıkanıp hazırlandı. Bu vazifeyi Hz. Ali (r.a.) yaptı ve Hz. Ali (r.a.), Resûlullah (s.a.v.)'in mübarek bedenine bakarak:

- “Hayatında paksın, ölümünde de paksın.” diyerek yıkadı. Resûlullah (s.a.v.)'in mübarek naaşı sedirin üzerine konularak, önce erkekler, sonra kadınlar, en son da çocuklar ayrı ayrı namazını kıldılar. Resûlullah (s.a.v.) hayatında olduğu gibi ölümünden sonra da herkesin imamı olduğu için onun cenaze namazında kimse imam olmadı. Hz. Âişe (r.anha) odası küçüktü. Bu yüzden namaz gece yarısına kadar devam etti. Resûlullah (s.a.v.) Efendimiz: “Cenâb-ı Hak peygamberlerin ruhunu onların defnedilmesini istediği yerde alır.” buyurmuştu. Bu sebeple Resûlullah (s.a.v.)'in kabri, Hz. Âişe (r.anha)'nın odasında, üzerinde son nefesini verdiği döşeğin serildiği yerde, defnedilmesine karar verildi, ensardan Ebû Talha tarafından kazıldı.

Mübarek naaşı salıyı çarşambaya bağlayan gece yarısı defnedildi. (2/3 Rebûlevvel 11 H / 28/29 Mayıs 632 M) Mübarek naaşını kabri-i saadete Hz. Ali (r.a.), Fazl (r.a.), Üsâme (r.a.) ve Abdurrahman bin Avf (r.a.) indirdiler.

SORULAR

1. Peygamberimiz ne zaman ve nerede doğmuştur?
2. Peygamberimiz'in babasının, annesinin, dedesinin ve kendisine bakan amcasının isimlerini yazınız.
3. Peygamberimiz gençliğinde kaç yaşında, kiminle evlenmiştir?
4. Peygamberimiz'e ilk vahiy kaç yaşında ve nerede gelmiştir?
5. Müşriklerin Müslümanlara karşı kötülükleri kaç dönemde olmuştur, isimlerini yazınız.
6. Hüzün yılı nedir?
7. İsrâ ve Miraç Gecesi'nde ümmeti için Peygamberimiz'e verilen hediyeler nelerdir?
8. Mekke dışından gelenlerle yapılan ilk biatlaşma hangisidir?
9. Hicretin tarihteki önemi nedir?
10. İlk cuma namazı nerede kılınmıştır?
11. Peygamberimizin Medine'ye geldikten sonra yaptırdığı ilk mescit hangisidir?
12. Ensar ve muhacir ne demektir?
13. Müslümanların müşriklerle yaptığı ilk savaş hangisidir? Hicretin kaçınıcı yılında yapılmıştır?
14. Uhud Savaşı'nda yaşanan üç safhayı yazınız.
15. Hendek Savaşı'nda hendekler kimin fikri ile kazılmıştır?
16. Hudeybiye Anlaşması'nın maddelerini yazınız.
17. Peygamberimiz hangi hükümdarlara elçi ve mektup göndermiştir?
18. Müslümanlarla Hristiyanlar arasında yapılan ilk savaş hangisidir? Bu savaşın sonunda ne olmuştur?
19. Mute Savaşı'nda Peygamberimiz tarafından sırayla tayin edilen komutanların isimlerini yazınız.
20. Mekke ne zaman fethedilmiştir?
21. Tebük Seferi niçin yapılmıştır?
22. Veda haccı ne zaman yapılmıştır?
23. Peygamberimiz hangi miladi senede ve kaç yaşında vefat etmiştir?